РЫХТУЙ ПЕЧ ЗАГАДЗЯ 5

СТРЫМАЦЬ ЭПІДПРАЦЭС 7

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

29 ВЕРАСНЯ 2021 г. СЕРАДА № 187 (29556)

КОРАТКА

• **Новы сезон праекта па асновах прадпрымальніцтва стартуе ў БДУ.**

• Работнікі аховы здароўя могуць звяртацца наконт выдачы сродкаў індывідуальнай аховы на гарачую лінію.

• **У «Беларускай Энцыклапедыі імя Петруся Броўкі» выйшла дзіцячая кніга пра свойскіх жывёл.**

• Служба занятасці летам працаўладкавала больш за 23 тысячы навучэнцаў.

з першых вуснаў

«Уся работа па канстытуцыйным будаўніцтве стала асновай для кансалідацыі грамадства»

Фота БелТА.

У Палацы Незалежнасці падвялі вынікі работы Канстытуцыйнай камісіі

Пра тое, што сустрэча Прэзідэнта Беларусі з Канстытуцыйнай камісіяй адбудзецца на гэтым тыдні, стала вядома загадзя. На нарадзе з Саветам Міністраў у мінулы панядзелак Аляксандр Лукашэнка заявіў, што хоча ў хуткім часе абмеркаваць праект новага галоўнага дакумента краіны. Пасля разгляду змен з шырокім складам спецыяльнай камісіі створаць невялікую групу экспертаў, якая прафесійна будзе дапрацоўваць закон і рыхтаваць яго да рэферэндуму. Па словах Прэзідэнта, ён адбудзецца не пазней за люты наступнага года.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Наталля ПАЎЛЮЧЭНКА, першы намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны:

«Днямі Прэзідэнт падпісаў указ, які прадугледжвае, што з 1 кастрычніка 2022 года ў краіне будзе ўведзена добраахвотнае страхаванне дадатковай назапашвальнай пенсіі з фінансавай падтрымкай дзяржавы. Гэты дакумент — крок у развіцці пенсійнай сістэмы краіны. Пры фарміраванні падыходаў і прапаноў вывучаўся міжнародны вопыт, і мы ўзялі найбольш паспяховыя практыкі. На сённяшні момант гэта суфінансаванне: чалавек зацікаўлены, калі дзяржава падстаўляе плячо, удзельнічае нароўні з ім у назапашванні дадатковай пенсіі. Уклад памнажаецца ў два разы, назапашаная пенсія атрымліваецца большай, асабліва з улікам працоўнай».

Пракаветнае

БАГАЧ — СВЯТА СОНЦА

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Гулянне, прымеркаванае да заканчэння збору ўраджаю і першага запальвання хатняга агню, якое раней спраўлялі нашыя продкі, правялі ў мінулыя выхадныя аматары беларускага фальклору. Свята прайшло ў знакамітай Вязынцы, каля хаты Песняра. Арганізатарамі былі філіял Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы і студэнцкае этнаграфічнае таварыства.

СТАР. 13

Прэферэнцыі

АДВАЖЫЦЦА І... ПАЧАЦЬ!

Што стрымлівае развіццё «жаночага» бізнесу?

Уклад суб'ектаў малога і сярэдняга прадпрымальніцтва ў ВУП нашай краіны за 2020 год склаў 26,4 % — такую лічбу прывялі ў Нацыянальным статыстычным камітэце Беларусі. Уцягванне ў прадпрымальніцтва большай колькасці жанчын здольна стаць яшчэ адным стымулам для росту ў краіне малога і сярэдняга бізнесу, што station ўча адаб'ецца на эканоміцы краіны.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X

21187>

«Уся работа па канстытуцыйным будаўніцтве стала асновай для кансалідацыі грамадства»

*(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)*

Сваю работу Канстытуцыйная камісія пачала ў сакавіку. Яе задачы — не толькі распрацаваць прапановы па змене Канстытуцыі, але і забяспечыць іх усенароднае абмеркаванне. У склад Канстытуцыйнай камісіі ўвайшлі 36 чалавек. Гэта прадстаўнікі дзяржаўных органаў, юрыдычнай навукі, грамадскіх аб'яднанняў, розных галін эканомікі і сацыяльнай сферы. Кіраванне групай даручылі Старшыні Канстытуцыйнага Суда Пятру Міклашэвічу. Па выніках ён расказаў, што нявырашанымі засталіся толькі тры пытанні. Іх абмеркавалі з Прэзідэнтам: статус Усебеларускага народнага сходу, пытанне смяротнага пакарання і правы працоўных калектываў вылучаць кандыдатаў у дэпутаты.

ЗАХАВАННЕ САЦЫЯЛЬНЫХ ГАРАНТЫЙ І ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ

«Мінулі месяцы напружанай працы, вялікай працы, спрэчак, прэтэнзій адзін да аднаго. На наш заклік прыняць удзел у распрацоўцы новай рэдакцыі Асноўнага Закона адгукнулася вялікая колькасць людзей, у тым ліку грамадскія аб'яднанні. Гэта — аснова нашай перспектывы, нашага жыцця ў будучыні. Вам давялося дэталёва вывучыць усе прапановы і ініцыятывы, прааналізаваць сусветны вопыт дзяржаўнага будаўніцтва, вывучыць сучасныя тэндэнцыі развіцця канстытуцыйнага заканадаўства. Гэта, безумоўна, вялікая праца», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён падзякаваў усім членам камісіі за адказны падыход да справы і дадаў, што ўважліва сачыў за працэсам, слухаў выступленні ўдзельнікаў у сродках масавай інфармацыі.

Прэзідэнт канстатаваў, што ўжо ёсць варыянт праекта Асноўнага Закона краіны, а таксама адзначыў сістэмны характар прапанаваных змен. Бо яны ў сваю чаргу закранаюць практычна ўсе раздзелы Канстытуцыі: ад прэамбулы да заключных палажэнняў.

«***Папраўкі накіраваны на тое, каб зрабіць наш Асноўны Закон больш сучасным***. Адразу скажу, што мне імпануе ў прапанаваным праекце. Гэта, натуральна, не канчатковае меркаванне. Замацаванне ў Канстытуцыі каштоўнасных арыенціраў грамадства, у тым ліку захаванне гістарычнай праўды і памяці аб подзвігу беларускага народа, асабліва ў гады Вялікай Айчыннай вайны, на мой погляд, абсалютна правільна. Менавіта патрыятызм і гістарычная памяць робяць нас сапраўды адным народам, адзінай нацыяй», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Па яго словах, камісія слушна прапаноўвае пакінуць непарушнымі канстытуцыйныя прынцыпы, накіраваныя на забеспячэнне суверэнітэту і тэрытарыяльнай цэласнасці Беларусі, бо з імі мы адбыліся як нацыя, як суверэнная дзяржава, пра якую наш народ марыў тысячу гадоў.

«***Прапануецца ў Асноўным Законе захаваць пераемнасць сацыяльнай палітыкі дзяржавы і нават прыкметна павысіць узровень сацыяльнай абароненасці грамадзян***. З гэтым я згодны. Гэта адпавядае дзяржаўнаму курсу, які падтрымлівае большасць грамадзян краіны. Тут ёсць небяспечнасць скаціцца да льгаціравання ўсяго. Вось гэтага дапусціць нельга ні ў якім выпадку», — падкрэсліве Аляксандр Лукашэнка.

Новая Канстытуцыя, па яго меркаванні, павінна даць большыя магчымасці для самарэалізацыі людзей, бо многія з беларусаў мяркуюць, што дзяржава павінна рабіць усё: ад рамонту платоў да будаўніцтва жылля.

Прэзідэнт перакананы, што беларусы пазітыўна ўспрымуць прапановы камісіі аб замацаванні гарантый пенсійнага забеспячэння, падтрымкі сем'яў з дзецьмі, каштоўнасці сям'і і шлюбу, роўных магчымасцяў для асоб з інваліднасцю.

«***Прапанавана зрабіць палітычную сістэму краіны больш гарманічнай і збалансаванай, пераразмеркаваўшы паўнамоцтвы Прэзідэнта, парламента і ўрада, іншых органаў улады, усталяваўшы канстытуцыйны статус Усебеларускага народнага сходу, Цэнтрвыбаркама***. Таксама прапанавана пашырыць гарантыі судовай абароны правоў грамадзян. Прапрацавана практычна ўсё, пра што мы сталі казаць задоўга да пачатку работы Канстытуцыйнай камісіі», — заявіў кіраўнік краіны.

КАНСТЫТУЦЫЯ, ЯКАЯ НЕАБХОДНА НАШЫМ ЛЮДЗЯМ

Пасля ён спыніўся на спрэчных момантах. «Я не знайшоў пераходных палажэнняў, якія даюць адказы на наступныя пытанні. Як будуць дзейнічаць органы ўлады пасля прыняцця Канстытуцыі? Калі гэта з Канстытуцыі не выцякае, нам трэба будзе дапрацаваць. Пераходныя палажэнні павінны быць, каб не ствараўся нейкі вакуум. Як будзе фарміравацца УНС, працаваць упаўнаважаны па правах чалавека? Канешне, можна ўсё адаслаць да законаў і падзаконных актаў. Гэта таксама нармальная тэхналогія, але пажадана, каб фундаментальнае было замацавана ў Канстытуцыі», — пералічыў кіраўнік краіны.

Таксама ў праекце не прадугледжаны дэкрэты Прэзідэнта. У такім выпадку, што будзе з ужо выдадзенымі? Няма адказу, які будзе механізм правядзення выбараў у адзіны дзень галасавання пры датэрміновым роспуску палат парламента.

«Вядома, гэта не ўсе праблемныя пытанні. Іх значна больш. Адным словам, нам ёсць што абмеркаваць. ***Мы павінны беражліва і рацыянальна паставіцца да прапаноў, якія па тых ці іншых прычынах не ўлічаны ў падрыхтаваным праекце Канстытуцыі. Акрамя таго, перакананы, што паступяць прапановы і падчас усенароднага абмеркавання***», — мяркуе Аляксандр Лукашэнка.

Паводле яго, будзе правільным, калі дашліфоўкай праекта Канстытуцыі пасля сустрэчы зоймуцца эксперты-юрысты, якія ў сціснутыя тэрміны дапрацуюць тэкст з улікам абмеркавання, ліквідуюць юрыдычныя супярэчнасці.

«Канстытуцыю адзін юрыст не напіша — ні з вопытам, ні без вопыту. Гэта павінны быць практыкі, людзі ад жыцця, — дадае Прэзідэнт. — ***Важна, каб уся работа па канстытуцыйным будаўніцтве стала асновай для кансалідацыі беларускага грамадства, заклала трывалы прававы падмурак для развіцця краіны на перспектыву***. Упэўнены, так і будзе, таму што канчатковае рашэнне прыме народ. Як я ўжо казаў, рэферэндум адбудзецца не пазней лютага наступнага года».

Прэзідэнт адзначыў, што наконт змен у Канстытуцыю існуюць розныя погляды ў грамадстве. Існуе меркаванне, што рэферэндум не патрэбны — неабходна ісці абраным шляхам, Асноўны Закон не перашкода.

«Гэта меркаванне не прымаецца. Мы паабяцалі правесці рэферэндум па Канстытуцыі. Ад нас патрабавалі перамен і не толькі перамен. Мы самі разумелі, што сутнасць жыцця і складаецца ў тым, каб пастаянна змяняцца толькі на карысць. ***Перамены — гэта не злом, гэта эвалюцыйнае развіццё. Канстытуцыя неабходная, бо неабходны нармальны рух наперад***. Будзем усведамляць гэта як перамены», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Самае галоўнае, адзначае Прэзідэнт, працуючы над праектам новай Канстытуцыі, распрацоўшчыкі павінны знаходзіць адказ на пытанні: навошта мы гэта робім і каму гэта трэба?

«Я магу адказаць на гэтыя пытанні. Робім гэтую Канстытуцыю для беларускага народа. Я вам параю: калі вы дакранаецеся да праекта Канстытуцыі, думайце пра сваіх дзяцей», — заклікае кіраўнік краіны.

Ён канстатуе, што праект Канстытуцыі разгледзяць органы ўлады, пройдзе этап грамадскага абмеркавання.

«Да лютага, я думаю, мы выйдзем на той праект Канстытуцыі, які неабходны нашым людзям і які створыць аснову для развіцця нашай дзяржавы праз перамены, а не праз злом», — акцэнтуе Аляксандр Лукашэнка.

ПРАЦА ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Па выніках сустрэчы Прэзідэнт даў задачу стварыць групу, якая дапрацуе праект. Перад вынясеннем удасканаленага дакумента на народнае абмеркаванне кіраўнік краіны зноў прапанаваў сабрацца такім складам.

«Група юрыстаў пасля народнага абмеркавання кожны радок разгледзіць і канчаткова юрыдычнай мовай прапіша дакумент, які будзе выносіцца на рэферэндум. А гэта група павінна быць не толькі з юрыстаў, а з розных спецыялістаў», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Ён прапанаваў і членам Канстытуцыйнай камісіі па жаданні падключыцца да гэтай групы.

«Неабходна ў найбліжэйшы тыдзень унесці прапановы па складзе такой групы, каб на працягу месяца дапрацавалі Канстытуцыю. Потым збяромся, яшчэ раз абмяркуем і вынесем на разгляд народа. Пасля юрысты яшчэ раз дапрацуюць. Мы збяромся перад рэферэндумам, атрымаеце праект, прачытаеце і канчаткова прымем рашэнне», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Марыя ДАДАЛКА.

Першым з чаргі распрацоўшчыкаў новай Канстытуцыі выступіў **Старшыня Канстытуцыйнага Суда Пётр МІКЛАШЭВІЧ.** Ён расказаў пра навацыі ў Асноўны Закон. Сярод іх — удакладненне паўнамоцтваў органаў улады, пашырэнне паўнамоцтваў парламента, урада, устанаўленне канстытуцыйнага статусу УНС як вышэйшага органа народаўладдзя, удасканаленне выбарчай сістэмы, узмацненне сацыяльных гарантый, пашырэнне судовай абароны правоў грамадзян.

У раздзел «Асновы Канстытуцыйнага ладу» прапануецца, як працягнуў старшыня камісіі, устанавіць палажэнні аб развіцці Беларуссю атамнай энергетыкі ў мірных мэтах, указаць на выключэнне магчымасці ваеннай агрэсіі з тэрыторыі нашай краіны ў адносінах да іншых дзяржаў, прадугледзець абавязак дзяржавы захоўваць памяць пра герачны подзвіг народа пры абароне Айчыны ў гады ВАВ.

Прапануецца таксама замацаваць гарантыі дзяржаўнай падтрымкі сям'і з дзецьмі і што шлюб — гэта саюз мужчыны і жанчыны. Праектам Канстытуцыі прадугледжана выключэнне нормы аб адкліканні дэпутатаў і членаў Савета Рэспублікі. Парламент прапануецца выбіраць на пяць гадоў і змяніць парадак сесіі: зрабіць адну з верасня да чэрвеня.

«Прапанавана захаваць Прэзідэнцкую форму праўлення, на занятку пасады Прэзідэнта ўстанавіць больш высокі ўзроставы цэнз у 40 гадоў, цэнз аселасці, пастаяннага пражывання ў Рэспубліцы Беларусь не менш чым 20 гадоў непасрэдна перад выбарамі, цэнз грамадзянства — не мець грамадзянства замежнай дзяржавы. Устанавіць, што адна і тая ж асоба не можа быць Прэзідэнтам больш чым два тэрміны, абмежаваць паўнамоцтвы Прэзідэнта ў заканадаўчай сферы. Выключыць права выдаваць дэкрэты», — сказаў Пётр Міклашэвіч.

Усяго Канстытуцыйная камісія прапануе змены ў 53 артыкулы Канстытуцыі, уключэнне ў дакумент 14 новых артыкулаў, выключэнне — трох.

Канстытуцыйная камісія прызнала немэтазгодным уносіць змены ў артыкул пра смяротнае пакаранне, паколькі для гэтага неабходны спецыяльны рэферэндум. Але некаторыя з членаў групы прапаноўваюць адмяніць смяротнае пакаранне ці парадак яго прымянення.

Потым журналістам старшыня Канстытуцыйнай камісіі адзначыў, што гэта пытанне вельмі чуллівае, якое ўжо разглядалася на рэферэндуме ў 1996 годзе.

«Для правядзення спецыяльнага рэферэндуму патрабуецца адпаведная работа, сацыялагічнае даследаванне, тлумачальная работа, праверка гатоўнасці грамадства да такога адказнага рашэння», — заўважыў ён.

Як адзначае Пётр Міклашэвіч, мяркуючы змяніць ці выключыць артыкул аб праве працоўных калектываў вылучаць кандыдатаў у дэпутаты.

Старшыня Канстытуцыйнага Суда пасля нарады падкрэсліў, што працэс падрыхтоўкі да змянення Канстытуцыі працягваецца.

КАМЕНТАРЫЙ У ТЭМУ

Наталля КАЧАНАВА, Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу:

— Гэта дыскусія, па сутнасці, аб будучыні краіны, і таму яна не можа быць хуткай і лёгкай, — перакананa спікер верхняй палаты парламента. Яна расказала, што размова з удзелам Прэзідэнта была працяглай і сур'ёзнай, бо гутарка ішла аб вельмі важных рэчах — папраўках у Асноўны Закон.

Паводле яе слоў, многія члены Канстытуцыйнай камісіі выказвалі свой пункт гледжання па найбольш вострых пытаннях. Хоць такіх пытанняў засталося не так шмат. За час работы камісіі па большасці пазіцый удалося прыйсці да ўзгодненага меркавання.

— Разумеючы меру сваёй адказнасці, ты кожны раз думаеш над той ці іншай пазіцыяй у Канстытуцыі, наколькі гэта будзе правільна. Гэта ж нават не сённяшні дзень, а Асноўны Закон будучыні, па якім будзе жыць моладзь, якая ідзе за намі, — звярнула ўвагу Наталля Качанава.

Па выніках праведзенай дыскусіі прынята рашэнне дапрацаваць праект паправак на ўзроўні экспертаў, затым вынесці яго на ўсенароднае абмеркаванне. Пасля юрысты дашліфуюць фармулёўкі, і тэкст абноўленай Канстытуцыі будзе яшчэ раз разгледжаны з удзелам кіраўніка дзяржавы, які прыме рашэнне аб яго вынясенні на рэферэндум.

Аляксандр ШПАКОЎСКІ, дырэктар інфармацыйна-асветніцкай установы «Актуальная канцэпцыя»:

— Па трох спрэчных пытаннях, якія выносіліся на нараду з удзелам Прэзідэнта, дадзены вычарпальныя адказы. Я прапанаваў гэтыя адказы на суд калег Канстытуцыйнай камісіі і кіраўніку краіны. У прынцыпе па пытанні камплектавання УНС і выключнай меры пакарання я пачуў, што Прэзідэнт падтрымлівае маю пазіцыю. УНС павінна камплектавацца не толькі прадстаўнікамі дэпутацкага корпуса. Нельга «заклікліваць» народнае веча ў бюракратычныя рамкі. Па выключнай меры пакарання ішлі гарачыя дыскусіі. Ёсць у Канстытуцыйнай камісіі людзі, якія катэгарычна супраць выключнай меры, але кіраўнік краіны стаіць на папярэдняй пазіцыі. Многія іншыя члены камісіі выступаюць за захаванне статусу кво. Нельга выключаць, што паралельна з праектам новай Канстытуцыі будзе вынесена на рэферэндум пытанне аб выключнай меры пакарання. Што датычыцца працоўных калектываў і іх права вылучаць кандыдатаў у дэпутаты, мы будзем дэбатаваць па гэтай тэме. Мой пункт гледжання заключаецца ў тым, што працоўныя калектывы зараз і ў 1994 годзе — розныя з'явы па сваёй сутнасці. Нельга выключаць таго, што ў будучыні прыватнікі атрымаюць магчымасць маніпуляваць такім чынам меркаваннем людзей, разумеючы іх залежнасць ад працоўных адносін, і вылучаць падкантрольных кандыдатаў у дэпутаты.

Выбарчая акруга

ВЫХАВАЦЬ МОЛАДЗЬ У ЛЮБОВІ ДА РАДЗІМЫ, У ПАШАНЕ ДА ГІСТОРЫІ

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў — пра работу ў акрузе, сустрэчы з выбаршчыкамі і клопат пра юных грамадзян

З дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, членам Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы Яўгенам ЗАЙЦАВЫМ мы гаворым найперш пра работу ў акрузе. У акругу Яўгена Станіславіча ўваходзіць частка Брэста і Брэсцкага раёна. Дэпутат сустракаецца са сваімі выбаршчыкамі не толькі на прыёмах, ён нярэдка бывае ў працоўных калектывах, прымае ўдзел у самых розных мерапрыемствах.

Яўген ЗАЙЦАЎ у працоўным калектыве, падчас сустрэчы з выбаршчыкамі.

Наша сустрэча адбылася менавіта ў тыдзень работы парламентарыя ў сваёй акрузе. Але напачатку размова зайшла пра галоўны клопат дэпутата — заканатворчую дзейнасць.

— Цяперашнюю работу ў Палаце прадстаўнікоў звычайна называю чацвёртым вопытам дэпутацкай дзейнасці, — пачынае гаворку Яўген Зайцаў. — Адно скліканне прадстаўляў выбаршчыкаў у гарадскім Савеце, два — у абласным, зараз вось у вышэйшым заканадаўчым органе краіны. Для таго каб прымаць законы, якія будуць працаваць на карысць грамадства, трэба іх выверыць з пункту гледжання практыкі, пракансультавацца з тымі, хто будзе іх выконваць. У ходзе работы над праектамі законаў праводзім узгадненні з усімі зацікаўленымі ведамствамі. Зараз ідзе абмеркаванне Кодэкса аб адукацыі, закона аб прафілактыцы правапарушэнняў, закона аб дзяржаўнай службе. Гэтая работа праводзіцца не толькі ў кабінетах, але і ў акрузе. Людзі выказваюць прапановы на асабістых прыёмах, а таксама звяртаюцца пісьмова. І кожны зварот трэба разгледзець, даць адказ.

— Думаю, зараз дэпутату не проста праводзіць сустрэчы ў працоўных калектывах, асабліва вялікіх.

— Бывае вельмі нават не проста, але туды трэба ісці, каб ведаць настрой людзей, іх меркаванне. Найбольш пытанняў у калектывах зараз узнікае пра прычыны, вынікі, наступствы падзей мінулага года. У ходзе размовы становіцца відавочным, што нашы людзі былі недастаткова інфармаваныя. Цяпер, думаю, кожны ведае, што пратэсны настрой падмацоўваўся з-за мяжы, многае каардынавалася адтуль. Даводзіцца тлумачыць, расказваць, якім шляхам мы сёння ідзём, чаму да Беларусі прымяняюцца санкцыі эканамічнага і палітычнага характару, чаму нават у гэтых умовах эканоміка краіны не стаіць на месцы, сацыяльныя праграмы не прыпыняюцца, усе пункты ўзаемных гарантый выконваюцца. На прыкладах, лічбах, фактах даводзіцца пераконваць людзей, што, нягледзячы на ўвесь ціск, мы не стаім на месцы, а развіваемся, і кіраўніцтвам дзяржавы прымаюцца правільныя рашэнні на гэтым этапе. Калі вось так адкрыта размаўляеш з людзьмі, яны пачынаюць па-іншаму глядзець на праблему. Так што ў калектывы трэба ісці.

— З якімі пытаннямі найчасцей прыходзяць выбаршчыкі на прыёмы?

— Найчасцей гэта ўсё ж праблемы добраўпарадкавання, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, яшчэ — месцы ў дзіцячых садках і школах, адным словам, жыццёвыя пытанні, якія з'яўляюцца важнымі для чалавека сёння. Вырашыць іх дэпутат Нацыянальнага сходу, як і дэпутат іншага ўзроўню, можа толькі калі пойдзе ў мясцовы орган выканаўчай улады і папросіць дапамагчы. Калі пытанне не ўпіраецца ў фінансаванне, то часцей за ўсё яно вырашаецца, а калі на вырашэнне праблемы патрэбны сродкі, часам немалыя, то даводзіцца тлумачыць чалавеку парадак уключэння мерапрыемства ў планы работы, выдзялення сродкаў з бюджэту. Думаю, ва ўсіх маіх калег работа ў гэтым кірунку будуецца прыкладна аднолькава.

— Ведаю, што вы шмат увагі ўдзяляеце патрыятычнаму выхаванню моладзі, пытанням захавання гістарычнай памяці, увекавечання подзвігу народа ў мінулай вайне.

— Так, сваім абавязкам лічу ў тым ліку і за свой дэпутацкі перыяд аказаць дапамогу ў развіцці Маладзёжнага патрыятычнага цэнтра, які створаны на базе 125-га стралковага палка Брэсцкай крэпасці. У свой час там быў штаб 111-й артылерыйскай брыгады, якой я камандаваў. Гэты аб'ект дарагі мне ў тым ліку гісторыяй маёй часці, яе ветэранаў, ну і найперш гісторыяй ваеннага перыяду. Цэнтр быў адкрыты 3 ліпеня 2018 года, там ёсць усе ўмовы для адначасовага знаходжання 30—40 чалавек. Школьнікі з задавальненнем едуць у цэнтр. Сваю першапачатковую задачу ён выконвае. Мы бачым, як многа новага дазнаюцца дзеці за тыдзень у ваенна-патрыятычным лагеры, як яны часам сталеюць на вачах. Але гэта нібы кропля ў моры ў справе выхавання моладзі краіны. Мы шмат раіліся з кіраўніцтвам цэнтра, з упраўленнем адукацыі, па маім запрашэнні ў канцы мінулага года сюды прыязджаў міністр абароны Віктар Хрэнін. Пасля паездкі міністр далажыў пра цэнтр кіраўніку дзяржавы, і як вынік зараз ва ўрадзе прапрацоўваецца пытанне аб стварэнні рэспубліканскага патрыятычнага цэнтра з адначасовым знаходжаннем да 500 школьнікаў. Дзеці будуць ехаць з усёй краіны, праяўляецца цікавасць і з боку расійскіх адукацыйных і грамадскіх арганізацый, школьнікі гатовыя ехаць адтуль. У нас ёсць на чым выхоўваць. Патэнцыял Брэсцкай крэпасці не задзейнічаны цалкам у плане выхавання. Мы бачым, як гарацць вочы дзяцей, калі ім паказваюць і расказваюць пра подзвіг герояў вайны на месцы, калі можна прайсці, умоўна кажучы, шляхамі маёра Гаўрылава альбо камісара Фаміна. Праграма распрацавана цікавая, яе можна ўдасканальваць, развіваць. Сёння пытанне разглядаецца ў Мінадукацыі, іншых ведамствах. Як дэпутат аказваю ўсялякае садзейнічанне.

Ну і не толькі цэнтр спрыяе патрыятычнаму выхаванню. Па меры магчымасці стараемся нешта зрабіць па рэстаўрацыі, аднаўленні помнікаў ваенных падзей. Бывае, даводзіцца шукаць спонсараў, добра, што многія гаспадарнікі адклікаюцца. Калі ўдаецца аднавіць хоць невялікі помнік, узнікае адчуванне, што ўкладзена цагліна ў агульную добрую справу.

Хачу яшчэ сказаць аб неабходнасці захавання гістарычнай памяці, яе пераемнасці. Не так даўно ў Прыбараве Брэсцкага раёна адкрывалі помнік ахвярам вайны. Там сабралася вялікае мноства людзей з усіх навакольных вёсак. Аказалася, што некаторыя памятаюць ваенныя падзеі, іншыя ведаюць ад бацькоў, і ўсе вельмі шануюць памяць. Было відавочна, як важна не страціць, перадаць гэтыя пачуцці наступным пакаленням.

— Ну і як, паводле вашых адчуванняў, моладзь цяперашняя гатовая прыняць гэтую эстафету?

— Думаю, гатова. У лютым у Брэсцкім раёне прысутнічаў на мерапрыемстве з нагоды гадавіны вываду нашых войск з Афганістана. Старшакласніца з Дамачаўскай школы прачытала ўласны верш, прысвечаны воінам-афганцам. Гэта былі такія душэўныя, шчырыя, пранікнёныя радкі, што камяк падступаў да горла ад гонару, ад радасці. Нешта падобнае адчуваў колькі гадоў таму, калі ехаў на мерапрыемства ў крэпасць на 22 чэрвеня. Тады быў ваенным камісарам вобласці, спяшаўся, але на дарозе заўважыў ветэрана з медалямі. Вядома, спыніўся, прапанаваў падвезці. А ён засмяяўся ў адказ: «Я да Берліна дайшоў, лічы, пехатою, а ты думаеш, да крэпасці зараз дарогу не асілю? Дзякуй, сынок, я сам павінен». І пайшоў... Вось цяпер падумалася, што добрыя праўнукі растуць у нашых ветэранаў. А мы павінны выхоўваць іх у любові да Радзімы, у пашане да сваёй гісторыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Цана газу ў Еўропе ўпершыню ў гісторыі пераадолела адзнаку $1000

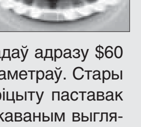

Як мы і прагназавалі, цэны на блакітнае паліва дасягнулі ўзроўню долар за куб. Цана ў Еўропе падскочыла ўслед за цэннікамі ў Азіі, дзе лістападаўскі ф'ючарс на спотавых ЗПГ-індэкс JKM Platts напярэдадні дадаў адразу $60 і дасягнуў $1042 за тысячу кубаметраў. Стары свет ва ўмовах агульнага дэфіцыту паставак газу (па газаправодах і ў звадкаваным выглядзе) вымушаны канкурыраваць з прэміяльным рынкам Азіі. Кошт найбліжэйшага (кастрычніцкага) ф'ючарса на спотавых індэкс TTF на газ на біржы ICE Futures дасягнуў 85,245 еўра за мегават-гадзіну — $1030 за тысячу кубаметраў. Гістарычны рэкорд цаны кантракта «на дзень наперад» раней быў зафіксаваны 1 сакавіка 2018 года — 76 еўра за МВт/г, або $969 за тысячу кубаметраў. Тады Еўропу накрыў легендарны халодны фронт. Толькі той рэкорд прыйшоўся на канец зімы, а ацяпляльны сезон 2021/2022 яшчэ толькі пачынаецца, заўважаюць аналітыкі.

У Вялікабрытаніі мабілізуюць ваенных для дастаўкі бензіну на АЗС

Урад Вялікабрытаніі прывёў армію ў стан павышанай гатоўнасці, каб справіцца з паліўным крызісам, які ахапіў краіну, паведаміла «Бі-бі-сі». Мяркуецца, што ў выпадку крайняй неабходнасці вайсковыя кіроўцы перасядуць за руль бензавозаў і будуць развозіць паліва па аўтазапраўках, папярэдне прайшоўшы кароткае навучанне. Гэта можа стаць «неабходнай часовай мерай для забеспячэння дадатковага ланцужку паставак», заявіў міністр энергетыкі і прамысловай стратэгіі Вялікабрытаніі Квазі Квартэнг. У краіне ўжо некалькі дзён назіраецца ажыятажны попыт на бензін. Ад аўтазаправак уздоўж дарог цягнуцца вялізныя чэргі з машын, якія блакіруюць рух. Брытанскія ўлады заяўляюць, што праблем з палівам у краіне няма, а крызіс выкліканы вострым недахопам кіроўцаў бензавозаў, што назіраецца ў краіне ўжо некалькі месяцаў. Паводле ацэнак арганізацыі Freight UK, якая прадстаўляе індустрыю грузавых перавозак, асноўныя прычыны ўзніклай сітуацыі — выхад Вялікабрытаніі з ЕС, пандэмія COVID-19, змена сістэмы падаткаабкладання заробкаў кіроўцаў і неадпаведнасць узроўню іх зарплаты складаным умовам працы.

НАТАРЫУС — САСТАРЭЛЫМ, АДВАКАТ — МАЛАЗАБЯСПЕЧАНЫМ

Акцыя па бясплатным кансультаванні грамадзян адбудзецца 2 кастрычніка ў 89 краінах — членах Міжнароднага саюза натарыята, у тым ліку ў нашай краіне. А 1 кастрычніка ў Дзень састарэлых людзей юрыдычныя кансультацыі, адвакацкія бюро і адвакаты Беларусі акажуць бясплатную прававую дапамогу ў выглядзе кансультацый малазабяспечаным людзям.

Беларуская натарыяльная палата штогод праводзіць пяць рэспубліканскіх акцый па бясплатным кансультаванні грамадзян і прадстаўнікоў бізнесу.

Паколькі 2 кастрычніка — субота, варта помніць, што па бясплатную дапамогу можна звярнуцца ў натарыяльныя бюро і канторы Мінскай абласной, Віцебскай і Магілёўскай натарыяльных акруг, якія прымаюць грамадзян у выхадны дзень. У Гомельскай натарыяльнай акрузе таксама будзе працаваць шэраг натарыяльных бюро і кантор, якія ўдзельнічаюць у акцыі. Іх спіс, а таксама графік работы, нумары тэлефонаў і адрасы прыведзены на сайце Беларускай натарыяльнай палаты (БНП) https://belnotary.by/ у раздзеле «Знайсці натарыуса», падкрэсліў **Артур СТРЭХ, памочнік старшыні Беларускай натарыяльнай палаты**:

— Жыхары Брэсцкай вобласці змогуць задаць свае пытанні 2 кастрычніка падчас прамых тэлефонных ліній у натарыяльнай канторы Ленінскага раёна Брэста, натарыяльнай канторы № 1 у Баранавічах і натарыяльнай канторы ў Пінску. На Гомельшчыне натарыусы правядуць прамую тэлефонную лінію сумесна з адміністрацыяй Савецкага раёна Гомеля. Іншыя бясплатныя натарыяльныя кансультацыі ў Гомельскай вобласці адбудуцца ў Кармянскай цэнтральнай раённай бібліятэцы, Нараўлянскім тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва, Брагінскім райвыканкаме і ва ўстанове адукацыі «Жыткавіцкі сацыяльна-педагагічны цэнтр з прытулкам».

У Гродне бясплатных натарыусаў з 11 гадзін можна будзе знайсці ў публічным цэнтры прававой інфармацыі на базе Гродзенскай абласной навуковай бібліятэкі імя Карскага (г. Гродна, вул. Карбышава, 17). А жыхароў сталіцы з 10 гадзін раніцы да 13.00 натарыусы чакаюць у публічным цэнтры прававой інфармацыі на базе Цэнтральнай гарадской бібліятэкі імя Купалы (г. Мінск, вул. В. Харужай, 16).

Ірына СІДАРОК.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне члену Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па працы і сацыяльных пытаннях Крачак Іне Юр'еўне ў сувязі з напаткаўшым яе вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Прыярытэты

Ключавыя драйверы Садружнасці

Ва ўмовах турбулентнасці ў свеце каапэрацыя эканомік краін СНД мае вырашальнае значэнне. Аб гэтым заявіў намеснік прэм'ер-міністра Ігар ПЕТРЫШЭНКА падчас міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «30 гадоў Садружнасці Незалежных Дзяржаў: вынікі, перспектывы», паведаміла БелТА.

«Сёння СНД — прызнаная міжнародная супольнасцю рэгіянальная арганізацыя з практычным змястоўным напаўненнем дзейнасці і шырокім ахопам тэм у інтарэсах краін-удзельніц. Адным з ключавых дасягненняў СНД стала аб'ектыўнае захаванне цесных чалавечых кантактаў і абменаў, даверных палітычных адносін і шматпланавых гаспадарчых сувязяў з падтрыманнем тэндэнцыі на далейшую інтэграцыю. Асаблівае значэнне ў сувязі з гэтым мае створаная зона свабоднага гандлю таварамі, якая забяспечвае спрыяльныя ўмовы для эканамічнага развіцця нашых краін, — сказаў Ігар Петрышэнка. — Заўважу, што ва ўмовах пастаяннай турбулентнасці ў свеце кааперацыя ўзаемадапаўняльных эканомік дзяржаў СНД мае вырашальнае значэнне. І гэта пацвярджаецца дынамікай узаемнага гандлю і інвестыцыйнага супрацоўніцтва на прасторы Садружнасці. Прыманыя меры ў інтэграцыйным фармаце ў сукупнасці з намаганнямі дзяржаў на нацыянальным узроўні далі магчымасць забяспечыць рост узаемнага гандлю дзяржаў — удзельніц СНД у першым паўгоддзі 2021 года на 26,7 працэнта».

У дату 30-годдзя СНД Беларусь прыняла старшынства ў органах Садружнасці. «Мы сканцэнтравалі сумесную дзейнасць на наступных асноўных кірунках. Першы — гэта далейшае паглыбленне інтэграцыйных працэсаў на прасторы СНД. У перспектыве ён прадугледжвае выхад на стварэнне шырокай еўразійскай зоны супрацоўніцтва, у тым ліку за кошт спалучэння з іншымі рэгіянальнымі арганізацыямі і аб'яднаннямі, у першую чаргу ЕАЭС, АДКБ, ШАС. Другі — садзейнічанне развіццю агульнай эканамічнай прасторы, павышэнне эфектыўнасці гандлёва-эканамічнага ўзаемадзеяння, рэальнае скарачэнне перашкод для свабоднага перамяшчэння тавараў, паслуг, капіталаў і рабочай сілы», — адзначыў віцэ-прэм'ер.

Тэмп росту ВУП краін СНД за студзень — ліпень 2021 года ў параўнанні з аналагічным перыядам летась склаў 104,4 працэнта, прадукцыі прамысловасці — 104,2 працэнта, інвестыцый у асноўны капітал — 105,4 працэнта, перавозкі грузаў — 105,4 працэнта.

У якасці трэцяга кірунку супрацоўніцтва Ігар Петрышэнка назваў умацаванне гуманітарных сувязяў, пашырэнне кантактаў у галіне навукі, адукацыі, аховы здароўя, культуры, спорту і турызму. «І чацвёрты прыярытэт, які апошнім часам з'яўляецца не менш значным, чым названыя вышэй, — гэта каардынацыя намаганняў у галіне абароны і міжнароднай бяспекі», — дадаў ён.

Паводле слоў віцэ-прэм'ера, працягваецца работа над праектам пагаднення аб свабодным гандлі паслугамі. «Разлічваем, што сумесная плённая праца дасць магчымасць вынесці праект на разгляд вышэйшых органаў Садружнасці ў найбліжэйшы час. Яго падпісанне забяспечыць дадатковую магчымасць устойлівага эканамічнага развіцця ў інтарэсах краін Садружнасці на аснове комплекснай зоны свабоднага гандлю», — падкрэсліў Ігар Петрышэнка.

АДВАЖЫЦЦА І... ПАЧАЦЬ!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Увогуле, у Беларусі няма такой асобнай прававой катэгорыі, як жаночы бізнес. Такім чынам, заканадаўча не ўрэгулявана пытанне аказання спецыяльнай дзяржаўнай падтрымкі за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў жанчынам-прадпрымальнікам (у прыватнасці давання якіх-небудзь спецыяльных ільгот, прэферэнцый і іншых стымулаў). Жанчыны, якія сёння хочуць адкрыць уласную справу ў форме індывідуальнага прадпрымальніцтва або камерцыйнай арганізацыі, дзейнічаюць на агульных падставах і карыстаюцца тымі прэферэнцыямі, якія даступны для адпаведнай катэгорыі малога і сярэдняга прадпрымальніцтва», — гаворыць **намеснік дырэктара Дэпартамента па прадпрымальніцтве Міністэрства эканомікі Ірына БАБАЧОНАК.**

Як паказалі даследаванні, на першы план у развіцці менавіта жаночага бізнесу выходзяць пытанні кансультацыйнай, больш нават псіхалагічнай падтрымкі жаночага прадпрымальніцтва, ментарства, пазітыўныя прыклады іншых жанчын-прадпрымальнікаў, падтрымка СМІ па шырокім асвятленні гісторый поспеху, бізнес-навучанне. Калі жанчыны будуць уваходзіць у прадпрымальніцтва і паказваць важкія вынікі, распавядаць свае гісторыі, грамадства перастане іх недаацэньваць.

Выканаўчы дырэктар ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь» Васіль АЛЯКСЕЕЎ лічыць, што развіццё жаночага прадпрымальніцтва — гэта адзін з характэрных трэндаў бізнес-асяроддзя.

Год таму банк вылучыў падтрымку жаночага прадпрымальніцтва ў асобны крэдытны прадукт, мэтай якога з'яўляецца стымуляванне жаночага бізнесу. У яго рамках за гэты перыяд прафінансаваны 116 праектаў на суму больш за 15 млн рублёў, а гэта мікрапрадпрыемствы і індывідуальныя прадпрымальнікі, якія заняты ў розных сферах дзейнасці: ад гандлю да паслуг па вытворчасці сельскай гаспадаркі. «У Беларусі ёсць вялікі патэнцыял для развіцця прадпрымальніцтва, у тым ліку і жаночага. Мы адчуваем неабходнасць і таму актывізуем не толькі фінансавую, але і нефінансавую падтрымку малому і сярэдняму бізнесу ў краіне: а гэта кансультацыйныя паслугі, падтрымка стартапаў, а галоўнае, гарантыі тым суб'ектам малога і сярэдняга бізнесу, якія з'яўляюцца ўмоўна некрэдытаздольнымі і з дапамогай такіх гарантый могуць атрымаць крэдыт на развіццё сваёй справы», — падкрэсліў Васіль Аляксееў.

Канешне, магчымасці адкрыць сваю справу ёсць і ў мужчын, і ў жанчын. Аднак у жанчын спецыфічныя бар'еры. Міністэрствам эканомікі і незалежнымі інстытутамі былі праведзены даследаванні па ацэнцы маштабаў уцягнутасці жанчын у прадпрымальніцкую дзейнасць, а таксама па выяўленні сацыяльных, эканамічных і культурных бар'ераў, якія ўплываюць на эканамічныя паводзіны і выбар кар'еры для жанчыны, расказала Ірына Бабачонак. У выніку працы, якая была праведзена, выяўлена некалькі груп фактараў, якія можна назваць умоўнымі перашкодамі для ўваходжання жанчыны ў бізнес. Дадзеныя бар'еры ўключаюць сацыяльны ціск, сямейныя абавязкі, якія нясе на сабе жанчына. Таксама гэта пэўны недахват кіраўніцкага вопыту, стратэгічнай арыентацыі, залежнасць ад меркавання соцыуму і агульныя выклікі бізнес-асяроддзя, характэрныя для ўсіх катэгорый суб'ектаў прадпрымальніцтва. Сацыяльная роля жанчыны вымушае яе забяспечваць клопат пра сям'ю, догляд дзяцей. У той час, згодна з даследаваннямі, толькі 9 % мужчын-прадпрымальнікаў гатовыя ўзяць на сябе і гэты абавязак. Такім чынам, жанчыны больш матываваныя пачынаць свой бізнес у сферах, якія не маюць складанасцяў, нейкіх адміністрацыйна-вытворчых працэсаў і дазваляюць сумяшчаць некалькі роляў. У той жа час, каб займацца вытворчым, высокарэнтабельным бізнесам, арыентаваным на хуткі рост, маштабаванне, — жанчынам, як яны самі прызнаюцца, не хапае пэўных эканоміка-прававых ведаў.

Яшчэ адзін бар'ер, які быў выяўлены, — гэта фактар паводзін. У прыватнасці, ступень унутранай гатоўнасці саміх жанчын пачаць прадпрымальніцкую дзейнасць. Тут галоўны фактар, які можа з'яўляцца перашкодай, — унутраная няўпэўненасць у сабе, у сваіх сілах. Гэта абумоўлена культурнымі традыцыямі, меркаваннем соцыуму, бо жанчыны з прычыны псіхалагічных асаблівасцяў больш схільныя да таго, каб прыслухоўвацца да меркаванняў навакольных. Такія паводзіны таксама абумоўлены і імкненнем пазбягаць высокіх рызык, большай схільнасцю да аналізу наступстваў тых рашэнняў, якія прымаюцца.

Дарэчы, жанчыны часцей адмаўляюцца ад прыцягнення пазыковых грашовых сродкаў. Статыстыка кажа пра тое, што толькі 10 % крэдытаў на развіццё прадпрымальніцтва прыпадаюць на долю жаночага бізнесу. У асяроддзі аналітыкаў таксама існуе меркаванне, што, з аднаго боку, жанчыны не вельмі гатовыя прыцягваць дадатковыя фінансавыя рэсурсы і пазыковыя сродкі, а з іншага — сама банкаўская сістэма больш прадузята ставіцца да жанчын-прадпрымальнікаў. «На мой погляд, гэты тэзіс досыць дыскусійны, — кажа Ірына Бабачонак. — Мы сумесна з Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця правялі даследаванне. Высветлілася, што жаночыя заяўкі на атрыманне крэдыту аб'ектыўна слабейшыя, аднак у наступным жанчына аказваецца больш адказным, выканаўчым пазычальнікам. Момантаў з незваротнай часткай менавіта ў гэтай катэгорыі нашмат менш».

«Стагоддзямі складвалася так, што наша грамадства — гэта прадукт патрыярхату і ў гэтым грамадстве быў выразны падзел роляў на мужчынскую і жаночую, — адзначыў **выканаўчы дырэктар ААТ «Белінвестбанк» Дзмітрый РАМАНОЎСКІ.** — Але за апошнія 15—20 гадоў адбылася істотная трансфармацыя грамадства. Сёння жанчыны — не толькі захавальніцы хатняга ачага, яны могуць быць і здабытчыцамі. І гэта пацвярджае аналіз нашага супрацоўніцтва з жаночым бізнес-асяроддзем. Шчыра кажучы, нават не магу знайсці сферу эканомікі, у якой ні бралі бы ўдзел сучасныя жанчыны. Прыкладна трэціна нашых кліентаў — суб'екты жаночага прадпрымальніцтва. Для таго каб жанчыны адчувалі сябе больш упэўнена, мы стварылі Цэнтр падтрымкі і развіцця жаночага прадпрымальніцтва, сферай дзейнасці якога з'яўляецца ментарская падтрымка. З 2019 года там арганізаваны спецыяльныя майстар-класы і іншыя праграмы па адукацыі жанчын у сферы бізнесу».

Паводле слоў Ірыны Бабачонак, ужо стала традыцыйным правядзенне тыдня бізнесу і кар'еры для жанчын. У рамках гэтага тыдня, як і ў папярэднія два гады, будзе арганізавана серыя розных адукацыйных, матывацыйных, дыскусійных мерапрыемстваў. У чарговы раз плануецца падтрымаць глабальную ініцыятыву, якая праводзіцца пад эгідай ААН, — Сусветны дзень жаночага прадпрымальніцтва. Удзельнікамі гэтай ініцыятывы з'яўляюцца 144 краіны свету, у тым ліку і Беларусь. Вясной наступнага года запланавана яшчэ адна маштабная падзея — круглы стол на тэму «Бізнес і жанчыны».

«Што датычыцца мер па выпрацоўцы традыцыйных спосабаў падтрымкі, да якіх адносіцца сістэма льгот, прэферэнцый, падатковых, адміністрацыйных паслабленняў, — гэта пытанне знаходзіцца на парадку дня, — падкрэсліла Ірына Бабачонак. — У нас цяпер ідзе маштабная рэструктурызацыя сістэмы дзяржаўнай падтрымкі малога і сярэдняга прадпрымальніцтва ў цэлым. У рамках гэтай работы мы, вядома ж, звяртаем увагу на магчымасць выдзялення жаночага бізнесу ў асобную катэгорыю для садзейнічання. Усю работу па рэфармаванні сістэмы дзяржпадтрымкі плануем скончыць да 2023 года. Спадзяёмся, што там з'явіцца спецыяльны праект і па жаночым прадпрымальніцтве».

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Не шукаю скарбніцы чужыя —
Ўдосталь мне свайго ў маіх краях,
Верасня дукаты залатыя
Дораць мне бярозкі у лясах.
Дорыць восень срэбра павуціны,
Аксаміты росных мурагоў,
Дорыць дарагія успаміны
Летніх шчасных, сонечных дзянькоў.
Не змарную я ні ў якім разе,
Не згублю ні ў якой бядзе —
Я за скарбы гэтыя ў адказе,
Не аддам нікому і нідзе.

Жывіце ў бяспецы

РЫХТУЙ ПЕЧ ЗАГАДЗЯ

Каб не застацца зімой без даху над галавой, паклапаціцеся аб ацяпленні сёння

Верасень сёлета асабліва не вызначыўся восеньскай цеплынёй, якая яшчэ характэрная для гэтай пары года. Ацяпленне ў гарадах уключылі раней, чым звычайна. Вясковыя жыхары такую раскошу, як не мерзнуць у хаце, маглі сабе дазволіць яшчэ раней. Але ці ўсе з іх праверылі стан сваёй печы загадзя, а адпаведна паклапаціліся аб уласнай бяспецы?

АГОНЬ-ЗАБОЙЦА

На працягу многіх гадоў парушэнне правіл усталявання печы, а таксама няправільная яе эксплуатацыя з'яўляецца адной з найбольш частых прычын пажараў. Менавіта з-за гэтага ў лютым гарэў прыватны жылы дом у вёсцы Муляры Пастаўскага раёна. Ратавальнікі, якія прыбылі на месца здарэння, устанавілі ў хаце задымленне. Ачаг узгарання быў ліквідаваны ўжо да іх прыезду — сын гаспадара, які жыве ў суседняй вёсцы Хацілы, вырашыў праведаць бацьку, а вымушаны быў яго ратаваць і змагацца з агнём. Аднак гаспадар хаты, пенсіянер 1950 года нараджэння, ужо быў без прыкмет жыцця.

Яшчэ адзін мужчына вясной загінуў на пажары ў Рэчыцкім раёне. Калі ў вёску Дзямехі прыбылі супрацоўнікі МНС, дах быў поўнасцю ахоплены агнём, дом гарэў знутры. Ратавальнікі знайшлі на падлозе мужчыну 1957 года нараджэння, які быў без прытомнасці. Да прыбыцця хуткай дапамогі яму праводзілі рэанімацыйныя мерапрыемствы. Безвынікова. Урачы, якія неўзабаве пад'ехалі, таксама не змаглі вярнуць чалавека да жыцця. Як высветлілася пазней, гэта быў сужыцель гаспадыні, якая на момант трагедыі знаходзілася ў сына ў суседняй хаце.

— У нашы дні пячное ацяпленне па-ранейшаму шырока распаўсюджана, — адзначае **памочнік міністра — прэс-сакратар Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Віталь НАВІЦКІ**. — Калі ў гарадах жыхары прыватнага сектара ў асноўным перайшлі на газ, то ў сельскай мясцовасці ў халодны час года многія аддаюць перавагу печам, грубам, комінам. І справа тут не столькі ў жаданні з любоўю глядзець на агонь і чуць трэск пален. Дровамі паліць прасцей, аднак, на жаль, небяспечна. За восем месяцаў бягучага года ў выніку парушэння правіл уладкавання і эксплуатацыі пячнога ацяплення ў краіне адбылося 844 пажары, у якіх загінулі 25 чалавек.

ДРУГІ ШАНЦ НА ЖЫЦЦЁ

А вось дваім пенсіянерам з Любанскага раёна, можна сказаць, яшчэ пашанцавала: атруціўшыся ўгарным газам, яны абышліся толькі шпіталізацыяй. За гэта муж і жонка ўдзячныя сваім суседзям, якія ў дзве гадзіны ночы звярнулі ўвагу на запаленае святло ў іх хаце. Менавіта суседзі выклікалі хуткую дапамогу. Папярэдняя прычына таго, што адбылося, — заўчаснае закрыццё заслонкі печы.

Невыкананне элементарных правіл яе эксплуатацыі каштавала жыхару вёскі Зыкава, што на Лагойшчыне, гаспадарчай пабудовы. Напярэдадні пенсіянер выбраў у металічнае вядро попел і паставіў яго ў пабудову, дзе захоўваў бульбу. Хлеў згарэў поўнасцю. Летнюю кухню, куды перакінуўся агонь, выратавалі супрацоўнікі МНС. Апошнія, дарэчы, перш чым вынесці попел на бяспечную адлегласць ад будынкаў і пабудоў, рэкамендуюць яго заліць вадой да поўнага згасання.

Калі б не аўтаномны пажарны апавяшчальнік, які сярод ночы разбудзіў гаспадароў хаты ў вёсцы Ямінск Любанскага раёна, можна толькі здагадвацца, чым усё магло скончыцца. Не справіўшыся з агнём самастойна, муж і жонка пакінулі хату. Лакалізавалі, а пасля ліквідавалі ўзгаранне ратавальнікі, якія прыбылі на месца здарэння. Агонь знішчыў маёмасць, пашкодзіў сцены ў пакоях. Аднак галоўнае, што людзі засталіся жывыя. Версія, якая стала прычынай пажару, класічная: парушэнне правіл эксплуатацыі печаў, цеплагенерыруючых агрэгатаў і прылад.

Па гэтай жа прычыне або з-за перапальвання печы адбыўся пажар у дачным доме ў садовым таварыстве «Зялёны луг», што недалёка ад Маладзечна. Напярэдадні на лецішча прыехаў муж гаспадыні хаты. Каб было цёпла, вырашыў прапаліць у печы. Вечарам ён вярнуўся дадому. А ўжо бліжэй да ночы ратавальнікі спяшаліся на выклік, аб якім паведамілі сведкі: у садовым таварыстве гарыць хата. У выніку пажару быў пашкоджаны дах усяго дома, поўнасцю згарэла мансарда.

НЕ ПАКІДАЙЦЕ БЕЗ НАГЛЯДУ!

Супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях чарговы раз нагадваюць, што выкарыстанне вогненебяспечных і гаручых вадкасцяў з'яўляецца шкодным як для здароўя, так і ў цэлым для жыцця. Чамусьці менавіта такім чынам гэтай зімой вырашыў распаліць печ адзін з жыхароў Капыля. Агонь, які выйшаў за межы печкі, пачаў хутка распаўсюджвацца. Калі прыехалі ратавальнікі, ужо адкрытым полымем гарэў дах. Малады чалавек 2001 года нараджэння, які, відаць, і распальваў печ, пакідаючы жыллё, атрымаў тэрмічныя апёкі спіны. Пацярпелы быў дастаўлены ў бальніцу.

Нічога не прадвяшчала бяды, калі жыхарка аграгарадка Ракаў Валожынскага раёна запаліла кацёл і, падкінуўшы дроў, прылягла адпачыць. Калі жанчына прачнулася, памяшканне ўжо было запоўнена дымам. Аўтаномны пажарны апавяшчальнік у доме адсутнічаў. На дапамогу прыбег сусед, але агульнымі намаганнямі пажар патушыць не ўдалося. Ліквідавалі ўзгаранне ратавальнікі, якія прыбылі на месца.

— Калі я падкідвала дровы апошні раз, не зачыніла дзверцы, — успамінае той дзень гаспадыня. — Думала, што я ж побач: калі нешта здарыцца, то ўбачу. Толькі сама не памятаю, як заснула. Калі прачнулася, спалохалася. Дыму было столькі, што я проста не ведала, што рабіць, разгубілася.

Па словах суседа, які кінуўся на дапамогу, у сябе ў кватэры ён адчуў пах дыму. «Выйшлі з жонкай на вуліцу, абышлі вакол дом, але нічога не выявілі, — расказвае мужчына. — Затым зайшлі ў другую кватэру, дзе таксама нічога не было. Я хутчэй пабег у першую і ўбачыў, што яна запоўнена дымам. Гаспадыня была ў разгубленасці. Адразу спрабаваў тушыць самастойна, але гэта аказалася не так проста. Ратавальнікі справіліся хутка».

На шчасце, пацярпелых у гэтай сітуацыі не было. Што датычыцца маёмасці, каля ацяпляльнага катла была пашкоджаная падлога. Іншыя кватэры ў трохкватэрным доме не пацярпелі.

— Катэгарычна забараняецца пакідаць адчыненымі дзверцы і печ, якая паліцца, без нагляду — гэта прамы шлях да пажару, — нагадвае **афіцыйны прадстаўнік Мінскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Анастасія ШВАЙБОВІЧ**. — Участак падлогі з гаручых матэрыялаў перад адтулінай для палення павінен быць абаронены негаручым матэрыялам шырынёй не менш чым паўметра і даўжынёй не менш чым 0,7 метра. Складваць дровы, а таксама размяшчаць на ім гаручыя рэчывы і матэрыялы не дапускаецца. Не выкарыстоўвайце дровы, якія перавышаюць памер палення. Трымайце на бяспечнай адлегласці ад печы адзенне, мэблю, дровы, іншыя гаручыя матэрыялы. Попел варта выкідваць у спецыяльна адведзенае месца на бяспечнай адлегласці ад збудаванняў.

Акрамя таго, штогод перад ацяпляльным сезонам неабходна правяраць спраўнасць печы і дымавых труб (каналаў). Не забывайцеся іх перыядычна (не радзей чым раз на год!) чысціць ад сажы. Печы, паверхні труб і сцен, у якіх праходзяць дымавыя каналы, павінны быць спраўныя, без скразных расколін. Для таго каб вызначыць іх на ранняй стадыі, перад эксплуатацыяй комін рэкамендуецца абтынкаваць і пабяліць.

Выкананне правіл пажарнай бяспекі зберажэ ваша жыццё ў перыяд ацяпляльнага сезона, і вы зможаце спакойна атрымліваць асалоду ад цяпла хатняга ачага ў халодны вечар.

Вераніка КАНЮТА.

Фота з архіва МНС.

ПРЫ ЭКСПЛУАТАЦЫІ ПЕЧАЎ НЕ ДАПУСКАЕЦЦА:

— іх пераграваць;

— ажыццяўляць паленне пры наяўнасці абвальвання кладкі;

— прымяняць для распальвання вогненебяспечныя і гаручыя вадкасці;

— паліць у печы з адчыненымі дзверцамі, за выключэннем выпадкаў, калі канструкцыя прадугледжвае паленне з адчыненай камерай;

— размяшчаць гаручыя рэчывы і матэрыялы на іх, а таксама ў непасрэднай блізкасці ад адтулін для палення;

— распальваць вугалем, коксам або газай печ, непрызначаную для гэтых відаў паліва;

— пакідаць без нагляду печ, якая выкарыстоўваецца.

Анонс

З МІНСКА — У НУРСУЛТАН

З 30 верасня да 4 кастрычніка пройдуць Дні культуры Беларусі ў Казахстане. Мінулы раз падзея падобнага кшталту адбылася ў 2014 годзе.

У праграме беларуска-казахстанскага свята — гала-канцэрт з удзелам заслужаных артыстаў Рэспублікі Беларусь Жанэт, Аляксандра Саладухі, Алены Ланской, а таксама заслужанага калектыву Беларусі Дзяржаўнага акадэмічнага ансамбля танца Беларусі, групы «Аўра». Пройдуць і Дні беларускага кіно, якія адкрые дэманстрацыя мастацкага фільма «Лёс дыверсанта».

У Нацыянальным музеі Казахстана будзе разгорнута выстаўка жывапісу «Сучасная Беларусь вачыма маладых мастакоў». Беларускую дэлегацыю ў час Дзён культуры ўзначаліць міністр культуры Рэспублікі Беларусь Анатоль Маркевіч.

Нагадаем, што ў Беларусі Дні культуры Казахстана праводзіліся ў 2009, 2013, 2018 гадах. За гады суверэнных лёсаў краін склаліся і выдатныя беларуска-казахскія гуманітарныя, літаратурныя, кнігавыдавецкія сувязі. Сёлета ў Нацыянальнай бібліятэцы Рэспублікі Беларусь былі прэзентаваны літаратурна-мастацкі альманах «Беларусь — Казахстан». У апошнія гады пісьменнікі Казахстана спрыяліся да ўдзелу на беларускіх пляцоўках у міжнародным круглым стале «Мастацкая літаратура як шлях адзін да аднаго» (праводзіцца ў пярэдадзень Дня беларускага пісьменства, пачынаючы з 2007 года), Міжнародным сімпозіуме літаратараў «Пісьменнік і час». У Мінску, іншых гарадах Беларусі пабывалі, сустрэліся з чытачамі пісьменнікі, кнігавыдаўцы Алжас Сулейменаў, Святлана Ананьева, Нурдаўлет Акыш, Райхан Мажэнкызы, Жанат Сейдуманаў, Кайрат Бакбергенаў, Любоў Шашкова, Мурат Аўэзаў... У Мінску пабачылі свет кнігі Абая, Мухтара Аўэзава ў перакладзе на беларускую мову.

Сяргей ШЫЧКО.

Запрашальнік

ВАС ЧАКАЕ «ЧЫСТЫ ЛЕС»

У гэтым годзе акцыя будзе прымеркавана да Года народнага адзінства, ахопіць усе рэгіёны краіны і пройдзе 9 кастрычніка.

На працягу дня валанцёры змогуць дапамагчы лясгасам у ліквідацыі несанкцыянаваных звалак, прыбіранні будаўнічых і бытавых адходаў, добраўпарадкаванні прыдарожных палос, а таксама лясных масіваў паблізу населеных пунктаў і памятных месцаў.

Стаць часткай акцыі можа любы ахвотны, для гэтага трэба звярнуцца ў найбліжэйшы лясгас або лясніцтва і заявіць пра сваё жаданне.

Як і ў папярэднія гады, асаблівы акцэнт у рамках акцыі плануецца зрабіць на рабоце з дзецьмі і карыстальнікамі сацыяльных сетак. Так, кожнае дзіця, якое прыме ўдзел у акцыі, атрымае ад лясгасаў невялікі сувенір. Каштоўныя падарункі чакаюць і аўтараў самых крэатыўных фота- і відэа, размешчаных у сацыяльных сетках пад хэштэгамі #ЧыстыЛес2021 і #ЧыстыйЛес2021.

Па інфармацыі прэс-службы Мінлясгаса, у 2020 годзе ўдзел у акцыі «Чысты лес» прыняла амаль 39 тысяч чалавек. Толькі за суткі валанцёры разам з работнікамі лясной гаспадаркі прыбралі каля 4,5 тысячы кубаметраў смецця і захламленасці, навялі парадак уздоўж прыдарожных палос, добраўпарадкавалі месца паблізу мемарыяльных комплексаў і памятных знакаў. Дадаткова было высаджана больш за 1,3 мільёна дрэў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5**
Продавец	**Унитарное предприятие «Слуцкий рынок ОПС», Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, пл. Базарная, д. 13**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б**
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов (одним лотом)
Адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Пугачева, д. 1А

Наименование (назначение)	Общ. пл., кв. м.	Инвентарн. номер	Составн. части
Здание специализир. складов, торговых баз, баз материально-технич. снабжения	5375	640/С-1801	Три навеса
Железная дорога	254,2 м	640/С-109925	-
Проходная	37	640/С-27612	Навес
Станция пожаротушения	100,8	640/С-27613	Подвал

Сведения о земельном участке: пл. **2,0419** га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов неустановленного назначения

Начальная цена лота с НДС 20 % – 1 486 074,00 бел. руб. (снижена на 3 %)

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Оплата предмета аукциона (с учетом ранее внесенного задатка) производится в течение 5 (пяти) календарных дня с момента подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 26.08.2021

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**Начало торгов: 14.10.2021 г. в 11.00. Окончание торгов: 14.10.2021 г. в 12.00.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 13.10.2021 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by**

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона, оператор ЭТП	**ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by**
Продавец	**ООО «ГлобоКарт», г. Минск, пл. Свободы, д. 17, пом. 734б**

Предмет электронных торгов:

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена
807	Грузовой фургон IVECO EUROCARGO	15 000,00 бел. руб.
808	Грузовой фургон IVECO EUROCARGO	15 000,00 бел. руб.

расположенные по адресу:
Минская область, г. Узда, ул. Колхозная, 5А

Размер шага составляет **5 %** от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях (**для каждого лота**) перечисляется на р/с BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен единственным участником ООО «ГлобоКарт»

Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки ООО «Расантехторг»», размещенным по адресу: www.torgi24.by

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **5 %** от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более **650,00 бел. руб.**

Дата и время начала торгов: 03.11.2021 г. в 09.00.
Дата и время окончания торгов: 03.11.2021 г. в 16.00.
Торги продлеваются на 3 минуты с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 3 минуты до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: 01.11.2021 до 17.00 на ЭТП ООО **«Расантехторг»** по адресу: **www.torgi24.by**

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87.
E-mail: info@torgi24.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона, оператор ЭТП	**ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by**
Продавец	**ООО «ГлобоКарт», г. Минск, пл. Свободы, д. 17, пом. 734б**

Предмет электронных торгов:

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена
781	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6690	753,13 бел. руб.
782	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6691	753,13 бел. руб.
783	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6689	753,13 бел. руб.
784	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6684	753,13 бел. руб.
785	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6688	753,13 бел. руб.
786	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6668	753,13 бел. руб.
787	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6661	753,13 бел. руб.
788	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6662	753,13 бел. руб.
789	Катамаран «Жук» (велосипед водный) четырехместный БМ 6665	753,13 бел. руб.
790	Велосипед водный «Чиж-М» БМ 6638, заводской № 401	502,09 бел. руб
791	Велосипед водный «Стриж», б/н, дата постройки 19.07.17, зав. № 4	502,09 бел. руб.

расположенные по адресу:
Минская область, г. Узда, пер. К. Маркса, 12

Размер шага составляет **5 %** от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях (**для каждого лота**) перечисляется на р/с BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр. Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (претендент на покупку), обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен единственным участником ООО «ГлобоКарт»

Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки ООО «Расантехторг»», размещенным по адресу: www.torgi24.by

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **5 %** от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более **1000,00 бел. руб.**

Дата и время начала торгов: 27.10.2021 в 09.00.
Дата и время окончания торгов: 27.10.2021 в 16.00.
Торги продлеваются на 3 минуты с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 3 минуты до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: 25.10.2021 г. до 17.00 на ЭТП ООО **«Расантехторг»** по адресу: **www.torgi24.by**

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87.
E-mail: info@torgi24.by.

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703**
Продавец	**ОАО «Криница», г. Минск, ул. Радиальная, 52**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703**
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет повторных электронных торгов
Месторасположение: г. Минск, ул. Радиальная, 52

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1	**Легковой универсал Ford Escort**, рег. знак 8202 МА-7, 1997 г. в., инв. № 19656	884,80
2	**Грузовой фургон «Пежо Партнер»**, рег. знак АА 7154-7, 2006 г. в., инв. № 12371	2 527,20
3	**Седельный тягач МАЗ 64221**, рег. знак КВ 1169, 1991 г. в., инв. № 2724	3 013,20

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов **www.cpo.by.** Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в ОАО «Белинвестбанк» (г. Минску), БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение **10 (десять) процентов** от цены продажи лота в течение **3 (трех) рабочих** дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение о проведении аукциона по лотам опубликовано в газете «Звязда» 09.09.2021 г.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Начало торгов в 11.00 12.10.2021 г.
Окончание торгов в 13.00 12.10.2021 г.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 11.10.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Уважаемые акционеры

ОАО «МАПИД»!

Внеочередным общим собранием акционеров Общества от 24 сентября 2021 года установлены следующий порядок и сроки выплаты дивидендов:

- на долю собственности г. Минска – путем перечисления на расчетный счет финотдела администрации Фрунзенского района г. Минска – не позднее 22.10.2021;
- работникам Общества, юридическим лицам – путем перечисления на расчетные счета – не позднее 30.11.2021;
- физическим лицам, не работникам Общества – путем перечисления через депозитарий «Лидеринвест» с последующей выплатой; по заявлению акционера – почтовым переводом – не позднее 30.11.2021;
- физическим лицам, не работникам Общества, имеющим право на стандартные вычеты по подоходному налогу, – по заявлению акционера путем перечисления на электронные карточки – не позднее 30 11.2021.

Установленный размер дивидендов на одну акцию за I полугодие 2021 года составляет 0,2 649 636 руб.

Депозитарий ЗАО «Лидеринвест» располагается по адресу: г. Минск, ул. Я. Мавра, д. 41, оф. 512.

При обращении в депозитарий при себе иметь документ, удостоверяющий личность.

Администрация

УНП 100008115

Могилевский филиал
РУП «Институт недвижимости и оценки»
информирует о проведении 15.10.2021 г. открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Компания «МогНат»

Лот № 1: Капитальное строение с инв. № 700/С-68770 – Котельная, пл. – 687,6 кв. м. **Капитальное строение с инв. № 700/С-68772 – Мазутонасосная**, пл. – 41,0 кв. м. **Капитальное строение с инв. № 700/С-91634 – Склад**, пл. – 44,2 кв. м. **Емкость металлическая 80 м³,** инв. № 5283; **Участок наружной канализации протяженностью 137,1 м** (инвентарный № 700/С-90642).

Лот № 1 расположен по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64В, на земельном участке с кадастровым номером 740100000005005430 (пл. – 0,4562 га). Отдельный земельный участок под обслуживание лота не выделен.

Начальная цена продажи: 111 072,00 бел. рублей с учетом НДС.
Сумма задатка: 11 107,20 бел. руб.

Аукцион состоится 15 октября 2021 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 351, 352, тел.: **+375222-72-41-14, +37529-624-26-25, Mogilev@ino.by**

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-3357 (назначение – здание нежилое, наименование – охотничий домик), общей площадью 58,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее дер. Юровичи. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 423683000044000001, площадью 0,0613 га (назначение – для обслуживания охотничьего домика) по адресу: Лидский р-н, Дворищанский с/с, южнее дер. Юровичи.

Начальная цена продажи лота – 8 874 руб. (восемь тысяч восемьсот семьдесят четыре рубля) с учетом НДС.
Сумма задатка – 444 руб. (четыреста сорок четыре рубля)

Условия проведения аукциона – возмещение победителем аукциона затрат Продавца по уплате вознаграждения Организатору торгов в размере 5 % от конечной цены продажи объекта

Продавец – Открытое акционерное общество «Лидский завод электроизделий», 231300, г. Лида, ул. Фабричная, 4, тел. 8-0154-52-13-47

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 19 октября 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 16.03.2021 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 15 октября 2021 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
https://grino.by/aukcion/

Считать недействительными утерянные ЗАО «СК «Белросстрах» бланки страховых полисов «Добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу» формы 2РН, 2РП серии БИ №№ 1857339, 1848227, 1848228.

УНП 100782388

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

СТРЫМАЦЬ ЭПІДПРАЦЭС

Як ва ўмовах пандэміі працуе санітарна-эпідэміялагічная служба

Заўтра санэпідэмслужбе нашай краіны спаўняецца 95 гадоў. Хоць яе правобразы — медыка-санітарныя бюро, санітарна-эпідэміялагічныя пададдзелы, дэзынфекцыйныя і прышчэпачныя атрады — з'явіліся значна раней 1926 года. Незаўважная для абывацеля ў мірныя часы, санітарна-эпідэміялагічная служба выходзіла на першы план у ваенныя і пасляваенныя гады, а таксама ў перыяды, калі бушавалі эпідэміі і пандэміі. І сёлетні 95-гадовы юбілей медыкі адзначаць у зусім няпросты час. З моманту распаўсюджання каранавіруснай інфекцыі ўрачы-эпідэміёлагі, вірусолагі, мікрабіёлагі і іншыя спецыялісты правялі сотні тысяч эпідрасследаванняў і тэстаў, супрацоўнікі тэрытарыяльных цэнтраў па ўсёй краіне першымі навведаліся ў ачагі хваробы і праводзілі дэзынфекцыю... Аб рабоце ў надзвычайных умовах мы паразмаўлялі з намеснікам галоўнага ўрача Мінскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ірынай МІЛАНОВІЧ.

— Ірына Уладзіміраўна, падчас пандэміі роля санэпідэмслужбы аказалася вельмі важнай. Эпідэміёлагі разам з іншымі медыкамі выйшлі на пярэдні край барацьбы...

— Калі казаць пра ролю санітарна-эпідэміялагічнай службы, то, як паказвае гісторыя, яе значнасць заўсёды станавілася відавочнай падчас распаўсюджвання розных інфекцыйных захворванняў. Яны з цягам часу мяняюцца, некаторыя знікаюць, многія сталі вакцынакіраванымі, але ў свой час менавіта высокая інфекцыйная захваральнасць і звязанае з гэтым пагаршэнне здароўя насельніцтва сталі штуршком для стварэння санэпідслужбы. Аналізаваць захваральнасць і выяўляць яе, прапаноўваць і прымаць меры, працаваць у ачагах хвароб, праводзіць дэзынфекцыю, дэратызацыю, сачыць за бяспекай харчовых прадуктаў і пітной вады, санітарным станам тэрыторый — усё гэта было актуальным на той час. Цяпер, калі пра многія інфекцыі забыліся, на пярэдні план выйшаў COVID-19. Усім прыйшлося згадаць, для чаго першапачаткова ствараўся санэпідслужба. І лабараторыі, і персанал, і эпідэміёлагі, і вірусолагі — усе мы знаходзімся ў стане пастаяннай гатоўнасці да работы з інфекцыйнымі агентамі, але такой пандэміі, сапраўды, не чакаў ніхто. Прыйшлося аператыўна перабудоўваць работу ўсяго калектыву.

— Наколькі я ведаю, на пачатку пандэміі супрацоўнікі вашай лабараторыі, якая займалася тэстамі на каранавірус, працавалі нават кругласутачна...

— Так, адной з першых у пандэмію ўключылася лабараторыя Мінскага абласнога цэнтра. Спачатку вірусалагічнае падраздзяленне, пасля да яго далучыліся супрацоўнікі мікрабіялагічнага, паколькі рабочых рук не хапала. У пачатку пандэміі даводзілася працаваць і ў начныя змены, і без выхадных. Абсталяванне функцыянавала не так хутка, як хацелася б. Стала відавочна, што неабходна новае — больш сучаснае і хуткае, і Міністэрства аховы здароўя нас падтрымала. Цяпер у нашай лабараторыі зусім іншыя магутнасці і хуткасці. Калі раней правядзенне лабараторнага даследавання магло займаць суткі, то сёння атрымліваем вынік даволі хутка. Калі мазок здаюць у першай палове дня, то ў другой гатовы вынік.

— Таксама супрацоўнікі санэпідслужбы выязджаюць на апрацоўкі інфекцыйных ачагоў...

— Так, найперш гэта датычыцца закрытых калектываў, калі там здарылася ўспышка. Як правіла, чалавек шпіталізуецца ці пераводзіцца ў іншую палату, а тое месца, дзе ён знаходзіўся, падвяргаецца заключнай дэзынфекцыі.

У нас, дарэчы, узмацніўся і гэты блок. Дзякуючы намаганням галоўнага ўрача і садзейнічанню аблвыканкама тэрытарыяльныя цэнтры гігіены — а ў нас у Мінскай вобласці іх 23 — аснасцілі транспартам для больш аператыўнай работы, бо выязджаць прыходзіцца і ў сельскую мясцовасць. У кожным тэрытарыяльным цэнтры з'явіўся новы аўтамабіль.

— Яшчэ адзін важны аспект работы — санэпідрасследаванні...

— Мала вызначыць дыягназ — важна выявіць кола кантактных асоб і прыняць меры па стрымліванні эпідпрацэсу і нераспаўсюджванні інфекцыі. Натуральна, у працэсе работы мяняліся і крытэрыі. На піку першай хвалі здавалася, што ўсе мусяць быць кантактамі першага ўзроўню, вельмі шырокі быў дыяпазон кантактаў другога ўзроўню. Гэта была новая нявывучаная інфекцыя, і ўсе меры максімальна скіроўвалі на тое, каб падстрахавацца, засцерагчы насельніцтва і стрымаць эпідпрацэс.

Сёння ў асноўным мы маем справу з першым узроўнем кантактаў, і іх кола, як правіла, зводзіцца да членаў сям'і. Аказваюць сваё дзеянне абмежавальныя мерапрыемствы — масачны рэжым, сацыяльнае дыстанцыраванне. У многіх працоўных калектывах, як правіла, масачны рэжым захоўваецца. Таму такога шырокага кола кантактаў ужо няма.

І, тым не менш, гэта вялікія аб'ёмы інфармацыі. У разгар пандэміі мы прыцягвалі старшакурснікаў медыкапрафілактычнага факультэта медуніверсітэта ў межах іх практыкі, яны вучыліся навыкам эпідрасследавання і істотна дапамагалі. Напрыклад, студэнты працавалі ў нашым Мінскім занальным цэнтры, бо рэсурсу нашых спецыялістаў не хапала. За гэта ім наша шчырая падзяка.

— Нягледзячы на тое, што слова «эпідрасследаванне» чуў бадай кожны абывацель, мала хто ведае, як яно праводзіцца...

— Гэта комплекс мерапрыемстваў, накіраваных на выяўленне крыніцы інфекцыі, кантактных асоб, устанаўленне шляхоў і механізмаў перадачы, фактараў, якія гэтаму спрыяюць, эпідэміялагічнага анамнезу, вызначэнне граніц распаўсюджвання захворвання, а таксама правядзенне дэзынфекцыі. Мы максімальна ўстанаўліваем кантакты і вядзём улік і назіранне. Інфармацыя аб кантактах перадаецца для кантролю за самаізаляцыяй у РУУС як з боку ўстаноў аховы здароўя, так і цэнтраў гігіены.

У цэнтр гігіены паступае экстраннае паведамленне, якое накіроўваецца па факце ўстанаўлення дыягназу. Там маюцца меркаваныя тэрміны, калі чалавек заразіўся, яго кантактныя даныя. І ўрач-эпідэміёлаг (а падчас пікавых перыядаў і ўрачы-гігіеністы) ці памочнік урача тэлефануюць пацыенту, робяць апытанне і запаўняюць спецыяльную форму. Такім чынам наладжваецца ўлік. Усё гэта дазваляе нам забяспечыць дынамічнае сачэнне. Калі чалавек не захварэў, то праз сем дзён, пасля заканчэння тэрміну самаізаляцыі, ён выходзіць на работу ці вучобу.

— Інфармаванне насельніцтва аб мерах бяспекі — таксама задача эпідэміёлагаў?

— Так, адукацыйную ролю і ўстаноў дзяржсанналгляду ніхто не адмяняў. Папярэджаны — значыць узброены, і наша задача — максімальна данесці да насельніцтва інфармацыю пра само захворванне, шляхі яго перадачы, пра небяспекі і меры барацьбы не толькі механічныя, такія як дыстанцыраванне, маскі, гігіена і рэспіраторны этыкет. У цяперашні час самае важнае — вакцынацыя. Яна з'яўляецца адным з найбольш эфектыўных метадаў для кіравання і стрымлівання эпідпрацэсу. І кожны грамадзянін павінен разумець, што, вакцынуючыся, ён робіць унёсак, абараняючы і сябе, і сваю сям'ю, таксама фарміруе калектыўны імунітэт. Назіранні паказваюць, што сярод захварэлых у арганізацыях аховы здароўя прышчэпленых не больш за пяць працэнтаў. Такім чынам, эфектыўнасць вакцын у 95 % пацвярджаецца на практыцы. І цяжкіх форм сярод захварэлых, як правіла, няма.

— Як можаце ахарактарызаваць чацвёртую хвалю каранавіруса?

— Мы ўжо жывём ва ўмовах чацвёртай хвалі. І эпідэміялагічная сітуацыя ў Мінскай вобласці мае тыя ж тэндэнцыі, што і ў цэлым па краіне. Мы адзначаем рост захваральнасці. Гэта звязана як з прыходам новых штамаў, так і з пачаткам вучэбнага года. У гэты час заўсёды павялічваецца колькасць ВРВІ, а цяпер і каранавіруснай інфекцыі. Ну і людзі расслабіліся, няма належнага захавання мер сацыяльнага дыстанцыравання, масачнага рэжыму, пазбягання неабавязковых мерапрыемстваў і месцаў масавага збірання. Дарэчы, як паказаў мінулы сезон, у Мінскай вобласці не было зарэгістравана выпадкаў захворвання на грып. На мой погляд, тут свой унёсак зрабілі і масачны рэжым, і гігіена рук, і сацыяльнае дыстанцыраванне.

— Ірына Уладзіміраўна, як за апошнія гады змяніліся ўмовы працы вашага калектыву?

— Пра закупкі аўтатранспарту для тэрытарыяльных цэнтраў я ўжо згадвала. Акрамя таго, год таму адбылася рэструктурызацыя нашай лабараторыі, бо мы пашырылі яе плошчы ў Ратамцы. Цяпер працуюць свае лабараторыі ў такіх гарадах, як Барысаў і Салігорск, дзе выконваюць дыягностыку COVID-19 метадам ПЛР, іх таксама ўдалося аснасціць новым дыягнастычным абсталяваннем.

Некалькі гадоў таму пухавіцкі цэнтр гігіены завяршыў рэканструкцыю будынка і пераехаў. Пакуль у абмежаваных умовах працуе наш Мінскі занальны цэнтр гігіены, які размяшчаецца ў Бараўлянах. Але вядзецца работа над тым, каб палепшыць і яго ўмовы.

А вы ведалі?

Рыба, яйкі, сонца: навошта нам вітамін D

Тры чвэрці беларусаў пакутуюць ад недахопу вітаміну D. Каб атрымаць яго, варта гуляць у сонечны дні. Але некаторыя ўрачы сцвярджаюць, што аднымі прагулкамі запасы гэтага каштоўнага рэчыва не папоўніць. Спецыялісты кажуць, што для атрымання неабходнай чалавеку дозы вітаміну D трэба «смажыцца» на сонцы, а вось гэта ўжо небяспечна меланомай. Але адкуль жа тады атрымаць вітамін? Купляць спецыяльна абагачаныя ім прадукты? Налягаць на рыбу і яйкі? Ці гэта не вартая выедзенага яйка сенсацыя ад маркетолагаў?

Навошта і каму ён патрэбны?

Раней самым важным называлі вітамін C, а цяпер усе паўтараюць пра вітамін D. З чаго ён раптам стаў такім важным? Справа ў тым, што за дзесяцігоддзі даследаванняў навукоўцам адкрыліся тонкасці засваення, дакладней, незасвоення вітаміну C і тое, што ён зусім не панацэя для імунітэту. І за гэты ж час высветлілася, што вельмі шмат функцый арганізма звязана з іншым вітамінам — D, без якога і кальцый з фосфарам не засвойваюцца нармальна, і рак малочных залоз у жанчын узнікае часцей. А для мужчын недахоп гэтага рэчыва можа абярнуцца ракам тоўстай і прамой кішак. І гіпертанія — прадвеснік небяспечных сардэчна-сасудзістых захворванняў — часцей сустракаецца ў тых, хто вітаміну D недаатрымлівае.

А жанчыны ва ўзросце менш таўсцеюць, калі атрымліваюць дастаткова вітаміну D. У адрозненне ад вітаміну C вітамін D выпрацоўваецца самім арганізмам. Хоць менавіта ў гэтым, здаецца, і ёсць галоўны яго мінус.

Вітамін D выпрацоўваецца ў клетках скуры пад уздзеяннем сонечных прамянёў. Гучыць проста, але ёсць нюансы. Прамяні павінны трапляць на скуру пад прамым вуглом. Па гэтай прычыне жыхары паўночных краін адчуваюць дэфіцыт вітаміну D.

Навукоўцы кажуць так: калі цень стаў даўжэй за рост, то ад такога сонца вітаміну D ужо не атрымліваеш. І дарэчы, «вітамінам» яго называць не зусім дакладна, настойваюць многія навукоўцы. Гэта хутчэй стэроідны гармон, а літара D — зборная і пазначае цэлае сямейства біялагічна актыўных рэчываў.

Ці можна назапасіць?

Назапасіць вітамін D і праўда можна: ён адносіцца да класа тлушчарастваральных. Гэта значыць, у адрозненне ад водарастваральнага вітаміну C ён не распадаецца ў арганізме за некалькі гадзін, а можа асядаць у тлушчавых тканках і там заставацца нязменным да двух месяцаў. Па меры неабходнасці арганізм будзе яго выкарыстоўваць. Толькі дэфіцыт вітаміну D з-за такога доўгага шляху выяўляецца не адразу, а калі ў арганізме яго ўжо крытычна мала.

Ад сонца вітаміну D можна атрымаць неабходную сутачную колькасць усяго за 30 хвілін. Праблема ў тым, што патрэбнае выпраменьванне дае тое самае паўдзённае сонца ў зеніце, якое гэтак часта заканчваецца апёкамі ў першы дзень адпачынку. Таму скуру трэба берагчы. У салярыі вітамін D выпрацоўваецца таксама, але тут вельмі лёгка перабраць, скарыстаўшыся пратэрмінаванымі лямпамі. А гэта прамы шлях да раку скуры і праблем з вачыма.

Налягаем на рыбу

Кажуць, што вітаміну D шмат у рыбіным тлушчы. Ці так гэта? Ці працей купіць таблеткі-вітаміны?

Рыбін тлушч не ўсе любяць, затое яго можна атрымаць з дзікай чырвонай рыбы, у ста грамах якой утрымліваецца паўтары мінімальныя дзённыя дозы (165 %) вітаміну D. У такой жа порцыі ласасёвых рыб, вырашчаных штучна, вітаміну D у чатыры разы менш. Яшчэ вітамінам D багатая печань траскі: 1 сталовая лыжка змяшчае тры дзённыя нормы, а таксама шмат гэтага гармону ў дзікіх крэветках. Хоць значна танней налягаць на селядца: у ста грамах марынаванай рыбы ўтрымліваецца дзённая норма вітаміну D. А ў жаўтку аднаго яйка курыцы з птушкафабрыкі сем працэнтаў вітаміну D ад дзённай нормы. А калі курыца бегае па двары пад сонейкам, то вітаміну D у яе яйках у чатыры разы больш: адно яйка змяшчае 25 % дзённай нормы.

Вітамін прадаецца практычна ў любой аптэцы і засвойваецца не горш, чым вітамін D, які знаходзіцца ў прыродных прадуктах, такіх як рыбін тлушч або яйкі. Зімой у складзе мультывітамінных прэпаратаў вітамін D не перашкодзіць нікому.

Чым больш, тым лепш?

Пры ўсёй сваёй неабходнасці і карыснасці вітамін D і праўда таксічны. І яго лішак можа выклікаць стандартныя пры атручванні рэакцыі: млоснасць, слабасць, страту апетыту. Калі вітаміну D шмат, то кальцый настолькі добра засвойваецца, што яго канцэнтрацыя ў крыві не лепшым чынам уплывае на работу сэрца і на здольнасці канцэнтраваць увагу.

«Жыгулі» ўжо аджылі,

Ім на змену — «Джылі»?..

Статыстыка ведае ўсё (ну, ці амаль): варта пацікавіцца, і яна вам лёгка падкажа, што ў нашай краіне жывуць прадстаўнікі 130 народаў і народнасцяў: беларусы, рускія, украінцы, палякі... Дакладна падлічана, колькі каго. Загадкай хіба тое, чаму пра адных і пішуць, і кажуць проста — малдаванін, літовец, узбек, мангол, а пра іншых — цэлай слоўнай канструкцыяй: чалавек яўрэйскай нацыянальнасці, чалавек каўказскай...

Дык вось якраз пра яго — і з першых вуснаў, можна сказаць.

Закахаўся, значыць, адзін каўказец у нашу Наташу і чаго толькі ні рабіў: кветкі-падарункі прыносіў, у тэатры і кіно запрашаў, у рэстараны вадзіў... А замуж стаў клікаць — не ідзе і ўсё тут....

Ён тады што надумаў — загрузіў свае «Жыгулі» рознай выпіўкай-закускай — і ў вёску, да бацькоў дзяўчыны. Так і так, гаворыць ім на дрэннай рускай, жыць не магу без вашай Наташы! Богам прашу: аддайце замуж! А ўжо я — і для вас, і для яе — проста горы звярну!

Гаворыць так, рукамі размахвае, слёзы выцірае, нават на калені парываецца стаць — гаспадары не даюць... Не ўсё з яго слоў яны разумеюць, але ж слухаюць, спагадаюць. А пасля нейкай чаркі ўжо і самі яму гавораць (па-нашаму, па-беларуску), што хлопец ён, відаць, неблагі, што з дачкой яны пагавораць — можа, пераканаюць... «Але ж май на ўвазе: крый божа потым пакрыўдзіш...»

Вось гэтае грознае «май на ўвазе, а то не пацярплю — галаву знясу!..» бацька разоў з дзесяць паўтарыў (а то і болей). Госць сказаў, што ўсё зразумеў.

І сапраўды: недзе праз тыдзень зноў прыехаў і ўжо не на ВАЗе, (калі ўжо бацька так не любіць гэтых машын), а на «БМВ»...

Вось такая была гісторыя.

На здымку (можна яшчэ раз глянуць не верхні), відавочна, нейкая іншая? А вось якая?

Наша задача — прадставіць усе, што даслалі чытачы. Ім жа (то-бок вам) — пасля вызначаць найлепшую. Такім чынам, стартуем: наперад у мінулае.

«Ёсць анекдоты, — сцвярджае **спадар Іван Астроўскі з Мінска**, — якія помніш гадамі. Здымак нагадаў мне вось гэты: на дарозе сутыкнуліся, ды што там — разбіліся тры машыны. «Я цэлае лета на сваю зарабляў!» — вохкае ля «таёты» мужчына каўказскай нацыянальнасці. — «Мы з Сарай цэлы год эканомілі», — гаруе мужчына яўрэйскай... — «А я, — плача беларус, пазіраючы на тое, што засталося ад «запарожца», — усё жыццё на гэту машыну паклаў!..» — «Слухай: на халеру такую браў? — спачуваюць сябры па няшчасці. — Можна ж было таннейшую?»

І нават трэба!.. Хоць бы для таго (на думку **спадара Віктара Сабалеўскага з Узды**), каб адчуваць сябе чалавекам, каб аўтарытэт узняць — яшчэ і ў вачах дзяцей:

Татка наш купіў аўто!
Ён цяпер не абы-хто:
Ён кіроўца, ён персона!
Хоць машына — не з салона,
А з дзясятых, можа, рук, —
Нос па ветры. І ў гару!

І потым з форсам (паводле **спадара Мікалая Старых з Гомеля**):

Бацька — дзецям:
— Ёсць аўто!
Конскіх сіл у ім — пад сто...
Дзеці:
«Як тут веры даць,
Калі коней — не відаць?!
Ні загрыўка, ні хваста —
Аднаго...
А дзе ўжо ста?!»

Вось па гэтай прычыне каму-нікаму з малых (можна яшчэ раз паглядзець на здымак) і нецікавая ўжо машына. Іншая справа — дарослыя, якія ведаюць, што

Па капейцы, цяжка, горка
Ясь адкладваў на «шасцёрку»...
А купіў — ахвотных... рота
Глянуць:
што ж там пад капотам?
Можа, золата навалам?
Калі столькі каштавала?

Зрэшты, машыну можна ж не толькі набыць. Як заўважыла **спадарыня Зоя Наваенка з Глыбоччыны**, цуды — і цяпер, і некалі — таксама здараліся:

Ажаніўся Ясь на Зосьцы...
Ўся ваколіца зайздросціць!
Жаль — не дзеўка тут прычынай:
У пасаг даюць... машыну!

Было. А яшчэ і такое:

Ясь да цешчы крочыў пешшу,
Нёс гасцінцы, падмацунак,
Чым свавчку так усцешыў, —
«Жыгулі» у падарунак!
...Што да гэтага дадаць?
Трэба цешчу шанаваць!

А яшчэ — сумленна, з аддачай працаваць, што, паводле **спадарыні Наваенкі**, таксама выгадна. Ну вось самі «ўбачце»:

З вокнаў зырылі суседзі —
На машыне (?) Рома едзе?
— Быць не можа, каб прыдбаў!
— Мо пазычыў?
— Ну не ўкраў!..
— На пракат узяў — у цёткі...
Не пляціце, людцы, плёткі:
На камбайне першым стаў —
«Жыгулі» і атрымаў.

Была такая практыка. Запіска на машыне, кажуць, таксама. Прычым хутка з'явілася: калі вам, маўляў, замінае гэты аўтамабіль, пазваніце. І следам нумар...

Набраць яго вельмі многім хацелася, каб сказаць, што машына — ужо дастала... Бо на вачах, харошая, новая, а галоўнае — дармавая... Каго тут жаба не заесць, каму не захочацца такую ж?

Ці іншую? Бо вось гэта, як піша **спадарыня Валянціна Гудачкова з Жыткавічаў**,

Вельмі файная машына:
Усё на месцы, чын па чыну.
І бензіну поўны бак
А завесці... Ну ніяк!

Бывае, на жаль, як піша **спадар Эльяш Банель з Мінска**:

Падняў капот у «Жыгулях»
І...
Вочы б не глядзелі:
Ну ўсё развaліцца па «швах»
У першую ж нядзелю!

І тады...

Ясь не скажа вам дакладна,
Колькі ездзіць гэта «лада»
Але ж бачна — «Жыгулі»
«Падманулі, падвялі»:
Хтось нясецца міма з шыкам,
А яго паездка — пшыкам...

Пішуць так **сужэнцы Астроўскія** і тым самым нагадваюць старое: «Не разумею, чым не падабаюцца айчынныя машыны? Немцы вунь на айчынных ездзяць, і нічога». А вось расіяне... Ды і мы... Як піша **спадарыня Соф'я Кусянкова з Рагачоўшчыны**:

«Ладу» хто купяе, —
Розуму не мае:
Каб яе рамантаваць,
Трэ кансіліум збіраць.

І потым ездзіць па аўтарынках, аўтакрамах, аўтасэрвісах: для чаго, як кажуць, гэтыя машыны і ствараюцца.

У аднаго з уласнікаў, дарэчы, спыталі, хто ў яго сям'і найдаражэй абходзіцца? Шчыра адказаў: «Лада» — і чым далей, тым болей», што, вядома ж, не пра жонку... А таму на здымку, паводле **спадарыні Гудачковай**, можа быць «кансіліум» і з іншай нагоды:

Лёс жалезнага каня
Вырашае ўся радня:
Ці прадоўжыць яму жытку,
Ці ўжо выкінуць з ужытку?

Вось гэта, апошняе, хто-ніхто зрабіў. І таму (згадзіцеся са **спадаром Мікалаем Касмачэўскім з Наваполацка**):

«Жыгулёнкаў» на дарогах
Сёння ўжо не так і многа...
А малым жа цікавей,
Што тут ездзіла раней?
Пройдзе час, і рарытэтам
Можа стаць машына гэта.

(«У вас ёсць хобі?» — спыталі неяк у каўказца. — «А як жа! — пахваліўся ён. — Я збіраю вазы!». — «Якія?» — «2101», «2102», «2103»...

Бо яны, калі па шчырасці, заўсёды ў пашане. І, вядома ж, нездарма. Вось уявіце: чалавек у дарозе, канца ёй пакуль не відаць... Ён галасуе, ды «мерседэсы»-«таёты» праносяцца міма. І толькі старая «капейка» спыняецца, падбірае — чалавек едзе, яму цёпла, добра...

Хоць, здараецца, і не вельмі. Знаёмец неяк на сваім «крузаку» (гэта, казаў, машына мары: хто не мае, марыць купіць, хто мае — прадаць...) падвозіў купку турыстаў, па-беларуску распытваў іх, дзе вучацца, куды ідуць, расказаў ім пра тое месца... (Хлопцы неспадзеўкі зразумець не маглі, дзе яны, куды патрапілі?)

...**Спадар Касмачэўскі**, здаецца, ведае, чаму такое здараецца: таму што дзеці адарваныя ад жыцця: за сваімі гаджэтамі свету не бачаць! А дарослым часам і справы няма... Хоць на добры толк вельмі трэба было б нешта прыдумаць. Ну вось як на здымку:

Каб улетку нашы дзеткі
Не сядзелі ў хатах-клетках,
Школьны стораж, дзед Макар,
Зладзіў творчы семінар:
«Жыгулёнка» разабраў —
Расказаў і паказаў,
Дзе матор, дзе радыятар,
Як працуе генератар...
Быў карысным дыялог:
Дзед — сапраўдны педагог!

Трэба разумець, не Макар, а ледзь не Макаранка: можа перадаваць свае веды і не сумнявацца ў тым, што яны спатрэбяцца, бо часам (як разважае **спадар Сабалеўскі**),

Дзе якія тут масты?
Дзе акумулятар?..
Хоча з тэхнікай на «ты»
Быць дзяцюк-аматар:
Ён пайдня іскру шукаў
Пад сядзеннем дзесьці...
«Жыгулёк» карчом стаяў:
Падкажыце, дзеці!

А яны (калі вучні Макаранкі) гэта змогуць...

Той знаёмец з «крузака» расказваў, напрыклад, што змалку ганяў на матацыкле. Пакуль не зламаў... І да бацькі: дапамажы?.. А таму, відаць, лянота была: інструкцыю сыну ў рукі і... «Давай, брат, сам». Малы пакрыўдзіўся, але справу зрабіў — нават смак адчуў: стала цікавей катацца — тады... Цяпер свой бізнес у яго.

Ці трэба казаць, што па-рознаму ён пачынаецца. У вось гэтага ўладальніка «Жыгулёў», паводле **спадара Сабалеўскага**, — з гандлю:

Каму піва? Каму «жуйкі»?
Цыгарэт ці хлеба?..
Калі ты не Абрамовіч,
То круціцца трэба:
Не «шасцёрка» — аўтакрама
Летам у Фядота.
Не патрэбна і рэклама:
Файная работа!

І, дай бог, выніковая, бо гэты Фядот сам сабе і дырэктар, і бухгалтар, і рэвізор... Карацей — зусім не тое, што на здымку, які **спадара Сабалеўскага** «падбіў» на роздум:

Часу мала ў запасе
Ды і той ад нас бяжыць...
Як калісьці ў калгасе:
Нехта робіць, сем — глядзіць:
Адзін слесар, тры дарадцы,
Плюс праверка...
Ніадкуль...
Ад такой «разумнай» працы
Адпаведны й вынік — нуль.

Але ж гэта, дай бог, не пра нашу краіну, бо тут (паводле **сужэнцаў Астроўскіх**),

«Жыгулі» ўжо аджылі,
Ім на змену — «Джылі».
Усё болей ім дарог!
І...
да новых перамог —
Электрамабіляў!

Як той казаў: дай бог нашаму цяляці воўка з'есці. Ці пачутае — убачыць, што, на думку **спадарыні Гудачковай**, натоўп (са здымка) і робіць:

Чуткі — мігам: «Там купілі
Электрычнага мабіля!»
Паглядзець на цуда дня
Пазбягалася радня.

З іншай мэтай, як піша **спадарыня Кусянкова**, яна таксама магла:

У натоўпу «гледачоў»
Не хапае ўжо мазгоў...
Выглядае ўсё ў парадку:
Ёсць іскра і ёсць зарадка...
Чаму ж «Лада» не імчыцца?
Сонька знае ды маўчыць:
Бак з натугай адкруціла,
А бензін... падсаладзіла!

Ды што там — і паспытаць магла: дзеці ж народ цікаўны. І чым больш іх у сям'і — тым лепш. А значыць,

На вяселле «Жыгулі»
Падарылі госці.
І тым самым... падвялі
Бацькоў-ягамосця,
Бо ў машыне —
«крэслаў» пяць,
А малых —
«штук» сем, відаць?
Плюс, вядома ж, маці...
МАЗ бы падагнаці!

Раіць гэта **спадар Валерый Гаўрыш з Чавусаў**, маючы на ўвазе аўтобус на 25 пасадачных месцаў. Ну, каб з запасам было. А то...

Колькі дзетак у салоне,
Відавочна: не злічыць.
Вось «жыгуль» таму і стогне:
Адмаўляецца вазіць, —

лічыць **спадарыня Таццяна Новік з Клецка**. А МАЗ, вядома ж, павязе, прычым любую сямейку!

Значыць, дай бог кожнаму — вялікую і дружную, у якой хоць святкаваць, хоць гараваць — усё лягчэй...

Як і нешта рабіць: дапусцім — падводзіць вынікі нашага конкурсу на найлепшы подпіс да здымка. Такім чынам на ім, папярэднім (глядзі нумар «Звязды» за 21 ліпеня), быў «плывец» з чарадой гусей. Дык вось, найлепшыя радкі аб тым, куды плыў ён, куды яны, паводле меркаванняў вялікага чытацкага журы, прыдумалі **спадары Мікалай Касмачэўскі з Наваполацка, Валерый Гаўрыш з Чавусаў**, а таксама **спадарыні Зоя Наваенка з Глыбоччыны, Валянціна Гудачкова з Жыткавічаў, Соф'я Кусянкова з Рагачоўшчыны і Таццяна Новік з Клецка.**

Вось з гэтым, апошнім меркаваннем, пагадзілася і журы маленькае, рэдакцыйнае. Таму прыз у выглядзе падпіскі на дарагую сэрцам «Звязду» на першы квартал 2022 года накіроўваецца ў горад Клецк...

Марыце, каб газета пяць разоў на тыдзень прыходзіла і да вас? Тады выпісвайце альбо ў чарговы раз уважліва пагледзіце на новы конкурсны здымак, прыдумайце подпіс (можна некалькі, але трапных, дасціпных, памерам не больш чым восем радкоў) і... выйграйце! Ці хоць бы паспрабуйце — раптам атрымаецца?

Валянціна ДОЎНАР.
Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

«Ціхае паляванне»

Кацярына ЦІШКЕВІЧ:

«КАЛІ НЕ ВЕДАЕШ ГРЫБ, НЕ БЯРЫ!»

Сезон грыбоў у самым разгары, і аматары дароў восені кожныя выхадныя спяшаюцца ў лес. І тут як на рыбалцы: пашанцуе — добра, калі не — не бяда. «Галоўнае — гэта працэс!» — упэўнена тэлевядучая АНТ Кацярына ЦІШКЕВІЧ. «Далёка не ўсе людзі ўмеюць збіраць грыбы і шчыра здзіўляюцца, як у іншых гэта атрымліваецца. На самай справе ўсё даволі проста. Перад тым, як ісці ў лес, даведайцеся пра характэрныя асаблівасці росту тых ці іншых грыбоў, а таксама пазнаёмцеся з атрутнымі відамі», — гаворыць тэлевядучая. Кацярына шчыра і з гумарам расказала, хто навучыў яе збіраць грыбы і падзялілася любімымі рэцэптамі грыбных страў.

УСЁ ПАЧЫНАЕЦЦА З СЯМ'І

Збіраць грыбы мяне навучылі бацькі. Разам мы наведалі амаль усе грыбныя месцы на Случчыне. Памятаю, як з надыходам сезона матуля і тата бралі нас з братам з сабою ў лес. Для мяне гэта была цэлая падзея. Мы хапалі кошыкі, садзіліся ў машыну і дружна ад-праўляліся ў маленькае падарожжа. Тата заўсёды хадзіў па лесе адзін, я збірала грыбы побач з матуляй. Памятаю, як яна шчыра радавала-ся кожнаму знойдзенаму баравіку ці падасінавіку, як захаплялася іх прыгажосцю. Расказвала пра асаб-лівасці грыбоў, тлумачыла, якія з іх ядомыя, а якімі можна атруціцца. Грыбы мы збіралі розныя: лісічкі, баравікі, бабкі, падасінавікі, пад-бярозавікі, сыраежкі, зялёнкі, па-дзялёнкі, апенькі, ваўнянкі, груздзі. Кожнаму віду — свой час. У лесе я старалася быць вельмі ўважлівай, каб не прапусціць ніводнага гры-ба, бо сямейныя спаборніцтвы па колькасці і якасці сабраных грыбоў ніхто не адмяняў. Абавязковай фі-нальнай часткай ціхага палявання з'яўляўся пікнік у лесе. Памятаю, як смачна было есці на свежым павет-ры! На жаль, на гэтым самая пры-емная частка паездкі ў лес закан-чвалася. Прыехаўшы дамоў, трэба было дапамагаць матулі сартаваць, перабіраць і мыць грыбы. Скажу шчыра, жадання рабіць гэта як правіла не было. Чыстыя грыбы раскладваліся па каст-рулях і варыліся на працягу 1,5—2 гадзін. Водар у доме быў неверагодна прыемны! Стравы з грыбоў гатаваліся розныя. Лісічкі смажылі на алеі з цыбуляй і смятанай. Баравікі марынавалі або сушылі, каб дадаваць у кіс-лую капусту зімой. Ваўнянкі і грузды салілі.

СЯМЕЙНЫЯ ТРАДЫЦЫІ ПРАЦЯГВАЮЦЦА

Мая любоў да лесу з гадамі не знікла. І ўжо я вучу сваіх дзяцей, ідучы па лесе, быць уважлівымі, умець знаходзіць грыбы і класці ў кошык толькі тыя, якія можна есці. Любімыя месцы для такіх вандровак — прыгожыя лясныя масівы Лагойшчыны. Зараз, як і ў дзяцінстве, паход па грыбы для мяне — гэта цэлы рытуал. Па-пер-

шае, патрэбна адпаведная экіпі-роўка: адзенне з тоўстай тканіны, гумовыя боты, галаўны ўбор. Не забыцца на спецыяльны кошык і маленькі ножык. Самыя любімыя грыбы — лісічкі. Нездарма іх так назвалі! Акрамя прыгожага яркага колеру, яны вельмі хітра растуць. Калі ўбачыў лісічку, трэба ўважлі-ва агледзецца вакол. Абавязкова заўважыш яшчэ і не адну. Калі па-шанцуе, то на адным месцы можна назбіраць аж палову кошыка! У та-кія моманты адчуваеш сапраўдны паляўнічы азарт! Пры зборы гры-боў я заўсёды карыстаюся адным важным правілам: калі не ведаеш грыб, не бяры!

ЛЮБІМЫЯ ГРЫБНЫЯ СТРАВЫ

У маім дамашнім меню стра-вы з грыбоў займаюць ганаровае месца. Каб гастранамічнае задавальненне не залежа-ла ад сезона, рэкамендую нарыхтоўваць грыбы на зі-му. Самы просты спосаб — гэта замарожванне. Такія грыбы можна захоўваць на працягу года і гатаваць з іх усё, што заўгодна. Ну, а ка-лі запасы дароў лесу скон-чацца да пачатку наступна-га грыбнога сезона, можна набыць альтэрнатыўныя варыянты: шампіньёны ці дрэўнавушкі.

Дранікі з лісічкамі і вяндлінай

Вам спатрэбіцца:
- ✓ бульба — 600 г;
- ✓ яйкі — 1 шт.;
- ✓ мука пшанічная — 2 ст. л.;
- ✓ цыбуля — 1 шт.;
- ✓ вяндліна — 100 г;
- ✓ лісічкі — 200 г;
- ✓ алей;
- ✓ соль.

Як гатаваць?

1. Бульбу абабраць, памыць, нарэзаць і разам з цыбуляй здраб-ніць у блендары.
2. Дадаць яйка, муку, соль. Змя-шаць.
3. Лісічкі зварыць і разам з вяндлінай дробна нарэзаць. Да-даць бульбяную масу. Змяшаць.
4. Смажыць дранікі на алеі з двух бакоў да залацістага колеру.

Фаршыраваныя шампіньёны

Вам спатрэбіцца:
- ✓ шампіньёны — 10 шт.;
- ✓ сыр — 50 г;
- ✓ вяршкі — 40-50 мл;
- ✓ мука — 1 ст. л.;
- ✓ часнок — 1 зубок;
- ✓ соевы соус;
- ✓ чорны молаты перац;
- ✓ соль.

Як гатаваць?

1. Шампіньёны памыць і пра-сушыць. Выдаліць ножку і зняць лупіну.
2. Заслаць форму для запякан-ня пергаментам і палажыць капя-люшыкі грыбоў.
3. У кожны капялюшык наліць крыху соевага соуса.
4. Ножкі шампіньёнаў дробна нарэзаць. Смажыць на алеі на працягу пяці хвілін. Дадаць час-нок, соль і перац.
5. Наліць у патэльню з грыба-мі вяршкі, дадаць муку. Змяшаць і тушыць на маленькім агні яшчэ тры хвіліны.
6. Пакласці начынне ў капялю-шыкі шампіньёнаў і пасыпаць цёр-тым сырам.
7. Запячы грыбы ў духоўцы.

Гароднiна з грыбамі

Вам спатрэбіцца:
- ✓ грыбы дрэўнавушкі (ці лясныя грыбы) — 250—300 г;
- ✓ перац балгарскі — 1 шт.;
- ✓ морква — 1 шт.;
- ✓ маладыя кабачкі — 2 шт.;
- ✓ памідоры — 2 шт.;
- ✓ соль, часнок, спецыі на смак;
- ✓ кінза;
- ✓ насенне белага кунжуту.

Як гатаваць?

1. Грыбы і гародніну па чарзе абсмажыць на алеі на працягу пяці хвілін. Пакласці ў мультывар-ку. Дадаць часнок.
2. Тушыць 25 хвілін. Пасаліць, дадаць спецыі.
3. Палажыць на сервіровачную талерку, пасыпаць пасечанай кін-зой і насеннем кунжуту.

Прыемнага апетыту!

Фестывалім!

Жураўлі клічуць, трэба ісці!

На Мёршчыне прайшло экалагічнае свята

На Мёршчыне ёсць вельмі прыгожае і эка-лагічна ўладкаванае месца, якое даспадобы не толькі людзям, але і жураўлям, — гэта ча-роўны заказнік Ельня, адзін з найбольшых комплексаў балот са шматлікімі маляўнічы-мі азёрамі.

Жураўлі спыняюцца там падчас восеньскай міграцыі, спецыялісты налічваюць іх больш за 35 тысяч! Шмат людзей прыязджае на свя-та з усіх куткоў Беларусі, каб пакаштаваць жураві-навых прысмакаў, набыць мясцовыя цікавосткі, пана-зіраць за шэрымі жураўлямі і паглядзець на таленавітых артыстаў. Трэба адзначыць, што па запасах журавін мяс-цовае балота Ельня займае першае месца ва ўсёй Бела-русі. Нездарма Мёры назы-ваюць журавінная сталіцай краіны. Фестываль «Жураўлі і журавіны Мёрскага краю» ладзіцца кожны верасень з 2012 года.

Адмысловы прэс-тур для журналістаў адразу задаў высокую планку — навед-вальнікам выпала магчы-масць паназіраць за шэрымі жураўлямі. Убачыць ужывую чароды гэтых чырванакніж-ных птушак не так лёгка, бо яны звычайна пазбягаюць чалавека. Але нам давялося прасачыць за імі ў прафесій-ную оптыку.

— На Мёршчыне гняз-дуецца шмат жураўлёў, першыя прылятаюць ужо ў лютым. Яшчэ цікава, што птушкі днём харчуюцца на палях, а начуюць у забало-чаных месцах, таму што там больш бяспечна. У шэрых жураўлёў багаты рацыён: клубні, карэньчыкі, яшчар-кі, — распавёў **арнітолаг Віталь КАШЧЭЕЎ.**

Нашым экскурсаводам і падарожнікам была **тэма-тычны каардынатар па «зялёнай» інфраструктуры праекта міжнароднай тэх-нічнай дапамогі «Разам для грамады і прыроды: Мёрскі раён» Марына ГЕРНАТ.**

Некалькі гадоў таму, каб трапіць на мошчаную дош-камі сцежку па балоце, трэ-ба было пераадолець амаль кіламетр ляснай дарогі, та-му турысты заўсёды бралі з сабой гумовыя боты. Ця-пер там праклалі драўляную сцежку, па якой можна прай-сці і амаль не запэцкаць абу-так. Але боты лепш узяць, бо ў некаторых месцах можна хадзіць і па балоце. Адчуванні дзіўныя, быццам ступаеш па батуце!

— Многія думаюць, што балоты — гэта гразкія мес-цы, дзе абавязкова можна патануць, але балоты быва-юць розныя. Ёсць верхавыя і нізінныя. Тут балота верха-вое, у выглядзе нарастаючa-га купалу. Гэта 3-я стадыя фарміравання балота — уні-зе пласты торфу, таму нель-га праваліцца, — паведамі-ла Марына Гернат.

На экасцежцы сустрэлі шмат падарожнікаў і ар-ганізаваныя турыстычныя групы. На тэрыторыі заказ-ніка ёсць стэнды, дзе мож-на даведацца пра птушак, расліны, жывёл, якія тут сустракаюцца. Дзіўна, але факт — 1 кіламетр руху па балоце прыраўноўваецца да 5-7 кіламетраў па ас-фальце. У заказніку Ельня налічваецца 93 віды пту-шак, з якіх 23 — чырвана-кніжныя.

— Балота пакрыта мохам сфагнум, які мае здольнасць абеззаражваць, ваду на ба-лоце нават можна піць, — сказала Марына Гернат.

Таксама Ельня запаволь-вае пацяпленне клімату і дае прытулак шматлікім знікаю-чым відам раслін і птушак. А яшчэ балота дапамагала падчас вайны. На астравах хаваліся людзі, а на лёдзе возера партызаны арганіза-валі аэрадром. У гэтым ча-роўным заказніку самае чыс-тае ў Беларусі паветра, таму што балоты выпрацоўваюць столькі кіслароду, колькі не змогуць выпрацаваць нават сасновыя лясы. Тут няма камароў, таму што гэта не іх асяроддзе пражывання. У балотах заказніка можна нават выкупацца і парыба-чыць. А галоўнае, у кожнага ахвотнага ёсць магчымасць атрымаць асалоду ад гэтага прыгожага і сапраўды азда-раўляльнага месца. Мне зда-ецца, там трэба пабываць, каб убачыць, наколькі жыва-пісная наша родная зямля, наша Беларусь.

Ангеліна ВАРАТЫНСКАЯ, фота аўтара.

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5**
Продавец	**ОАО «Ивацевичдрев», Брестская обл., г. Ивацевичи, ул. Загородная, 2**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б**
Адрес ЭТП	**www.ipmtorgi.by**

Предмет электронных торгов (одним лотом) –
ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ БАЗА,
расположенная по адресу: Брестская обл., Ивацевичский р-н, г. Ивацевичи, ул. Гойшика, 33

Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (№ дома)
Административное здание (здание административно-хозяйственное), составные части и принадлежности: холодная пристройка	178,6 кв. м	122/С-14547	д. 33
Здание оперативного обслуживания на АЗС (здание специализированное иного назначения)	10,5 кв. м	122/С-21382	д. 33/6
Здание под операторскую на АЗС (здание специализир. для ремонта и технич. обслуживания автомобилей (в т. ч. автомоб. заправочные и газонаполнит. станции))	4,2 кв. м	122/С-21383	д. 33/5
Здание склада (здание специализир. складов, торг. баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ)	26,8 кв. м	122/С-21381	д. 33/4
Котельная (здание специализир. коммунального хозяйства), составные части и принадлежности: дымовая труба	33,6 кв. м	122/С-14548	д. 33/1
Склад для дров (здание специализир. складов, торг. баз, баз материально-технич. снабжения, хранилищ)	52,1 кв. м	122/С-21618	д. 33/7
Шиномонтажный пост (здание специализир. для ремонта и технич. обслуживания автомобилей (в т. ч. автомоб. заправочные и газонаполнит. станции)	31,2 кв. м	122/С-21262	д. 33/2
Производственный корпус (здание специализир. для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель)	874,6 кв. м	122/С-14550	д. 33
Столярный цех, гараж (здание многофункцион.), составные части и принадлежности: две пристройки	1750,5 кв. м	122/С-14546	д. 33

Перечень иного имущества, входящего в состав лота: цистерна 5222 л (инв. № 0624/1), цистерна 4927 л (инв. № 0624/2), колонка топливораздаточная Шельф -100 (инв. № 205), домик вагонного типа (инв. № 150386), металлич. ворота 2 шт. (инв. № 9954, 9953), заборное ограждение ж/б плиты (инв. № 9951), ограждение ГСМ, сетка рабица (инв. № 9950), котел водогрейный 95 квт (инв. № 9507/3), монитор LG LCD 19M3A-B (инв. № 2761), регистратор LS XVR 0404 (инв. № 2760), камера LS 20/60 (инв. № 2759), камера LS 20/60 7 шт. (инв. № 2758, 2757, 2756, 2755, 2754, 2753, 2752), туалет деревянный (инв. № 2539), домик вагонного типа (инв. № 2538), забор из металлопрофиля (инв. № 2519), колонка топливораздаточная Шельф -100 (инв. № 206), котел отопительный (инв. № 0633), емкость-цистерна (инв. № 0421), цистерны 2 штуки (инв. № 0613/1, 0613/2)

Сведения о земельном участке: пл. **3,1238 га,** предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания административного здания, гаражей, производственного корпуса, складов, диспетчерской, строений и сооружений автомобильной заправочной станции, котельной.

Начальная цена с НДС 20 % – 709 771,84 бел. руб.

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк», БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Дата и время начала и окончания электронных торгов	**Начало торгов: 02.11.2021 г. в 11.00. Окончание торгов: 02.11.2021 г. в 12.00.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов
Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 01.11.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06
E-mail: auction@cpo.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-52817 (назначение – здание специализированное складов, хранилищ, наименование – здание склада), площадью 806,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 28А.

ЛОТ 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 423650100007001037 (назначение – для обслуживания здания склада), площадью 0,1290 га по адресу: г. Лида, ул. 8 Марта, 28А. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельный участок, расположенный в охранной зоне сетей и сооружений водоснабжения, код – 13,4 площадью 0,0136 га.

Начальная цена продажи – 271 200 руб. (двести семьдесят одна тысяча двести рублей) с учетом НДС.

Сумма задатка – 27 120 руб. (двадцать семь тысяч сто двадцать рублей)

Условия аукциона:
- возмещение победителем аукциона (лицом приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по проведению независимой оценки объекта в размере 419,10 руб.;
- возмещение победителем аукциона (лицом приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца за составление выписки из регистрационной комиссии о правах (ограничениях и обременениях) прав на объект в размере 29,0 руб.;
- возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 3 % от конечной цены продажи объекта

Продавец – Открытое акционерное общество «Лидская обувная фабрика», 231300, Республика Беларусь, Гродненская обл., г. Лида, ул. Фабричная, 6, тел. 8 (0154) 52-16-61

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 29 октября 2021 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 27 октября 2021 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
https://grino.by/aukcion/

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

УНП 190398583

Государственное предприятие «МГЦН»

12 октября 2021 года в 12.00 проводит **повторный открытый аукцион по продаже права заключения договора аренды** недвижимого имущества, находящегося в государственной собственности (далее – имущество)

Предмет аукциона (срок договора аренды, наименование, место нахождения имущества, право заключения договора аренды которого выставляется на аукцион)	Площадь, кв. м	Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.)
Помещения в подвале и на 1-м этаже здания, расположенные по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 24. Договор аренды заключается на 10 лет с момента ввода кафе в эксплуатацию и получения технического паспорта на кафе	349,0	1 474,53

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10

Срок и место приема заявлений: с 28 сентября 2021 г. по 8 октября 2021 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах изложен в извещении о проведении аукциона, размещенном на интернет-сайтах: организатора аукциона – www.mgcn.by (раздел «Недвижимость в аренду»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»). **Телефон для справок** +375 (17) 360 42 22

В извещении РУП «Торговый дом «Восточный», опубликованном в газете «Звязда» от 25.09.2021 г. № 185 (29554) о проведении открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, проводимого 28.10.2021 г., начальную цену продажи лота № 8 **читать в следующей редакции: 6 619,80 бел. руб., задаток – 661,98 бел. руб.**

УНП 101127633

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ
по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков в г. Бресте в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Наименование объекта/ Адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т. ч. ограничения и условия в его использовании	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	Не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом в г. Бресте, **улица Весенняя, 5А** (площадь застройки – 139 кв. м, готовность 12 %) и земельный участок	121280400101000063	0,1130	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**100 230,96** (61 551,06 – не завешенный строительством незаконсервированный жилой дом, 38 679,94 – земельный участок)	20 000,00	**3 502,41**	0,0014 га – на мелиорируемых (мелиорированных) землях	Газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение
2	Не завершенный строительством законсервированный одноквартирный жилой дом в г. Бресте, **переулок 5-й Ясногорский, 37** (площадь застройки – 146 кв. м, готовность 12 %) и земельный участок	140100000001024396	0,1073	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**27 415,14** (9 646,26 – не завешенный строительством законсервированный жилой дом, 17 768,88 – земельный участок)	5 400,00	**2 765,55**	0,0047 га – охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 вольт; 0,0053 га – охранная зона объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления)	Газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение

Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232 — **2 900,00 рублей**

Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» г. Брест, ул. Ленина, 50-23. Контактный телефон 53 81 92

Задаток в размере до 20 % от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № BY73AKBB30127803600111000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код банка AKBBBY2X, УНП 290433924 в срок по 27.10.2021 г.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и состоится при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов, представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица** – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, **обязано** подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

• в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:

- часть оплаты за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке за земельный участок), за вычетом суммы, причитающейся за незавершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом;

- часть платы за предмет аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного одноквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона, за вычетом расходов, понесенных на оплату оценки;

- возместить расходы, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;

- компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников);

• подать заявление о государственной регистрации права на не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом и частной собственности на земельный участок в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня подписания протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся;

• в течение одного месяца с момента государственной регистрации получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство одноквартирного жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;

• разработать в установленном порядке проектную документацию на строительство одноквартирного жилого дома;

• представить изготовленную проектную документацию на согласование в Брестский городской исполнительный комитет;

• завершить строительство объекта в сроки, установленные действующим законодательством.

Аукцион состоится 02 ноября 2021 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, актовый зал.
Заявления на участие в аукционе принимаются с 8.30 29.09.2021 г. до 17.00 27.10.2021 г. (перерыв с 13.00 до 13.45; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50-23.
Контактный телефон 53 81 92. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by, www.brest-region.gov.by и www.gki.gov.by

АПЕРАЦЫЯ «КОТБУС»,

або Знішчыць любой цаной

Пасля таго як вясной 1943 года гітлераўцы масава расправіліся з мінскімі падпольшчыкамі, яны рашуча ўзяліся за народных мсціўцаў — ліквідаваць партызанскія атрады трэба было любой цаной. Нават калі размова ішла аб мірных грамадзянах. Аперацыя, якая задумвалася з мэтай знішчэння партызан, а ў выніку закранула жыхароў шматлікіх вёсак, у асноўным дзяцей і жанчын, мела кодавую назву «Котбус».

Нямецкім камандаваннем была пастаўлена дакладная задача — ачысціць тэрыторыі ў трохкутніку Плешчаніцы — Докшыцы — Лепель. Да сакрэтнай аперацыі, якая пачалася 20 чэрвеня 1943 года, органы паліцыі і СС рыхтаваліся доўга і скрупулёзна: праводзілі разведку, збіралі неабходную інфармацыю, забяспечвалі лжывымі звесткамі партызан. У ліквідацыі партызанскіх фарміраванняў былі задзейнічаны нямецкая тэхніка і ўзбраенне. Удзельнічала ў аперацыі і адно з найбольш жорсткіх і бязлітасных нямецкіх падраздзяленняў — спецбатальён Дырлевангера.

«ПЕРАД СМЕРЦЮ МОЦНА АБНЯЛІСЯ...»

Узброеным да зубоў акупантам, якіх падтрымлівалі авіяцыя і артылерыя, процістаялі мала чым забяспечаныя партызаны. «Становішча «Жалязняка», Дуброўскага ўскладняецца, працўнік падкінуў падмацаванне, — паведамляў у шыфртэлеграме начальніку Беларускага штаба партызанскага руху П. Калініну сакратар Барысаўскага падпольнага міжраённага камітэта КП(б)Б П. Жуковіч. — Пераходзім на манеўранасць, баі вядзу дробнымі групамі ў тыле працўніка. Працўнік ідзе на нас (на Беразіно) з Докшыц, Даўгінава — Кублічы і з боку Плешчаніц. Калі ёсць магчымасць, дапамажыце з паветра».

Звярталіся да Пятра Калініна і з іншых партызанскіх злучэнняў: «Абстаноўка цяжкая. Атрады сціскаюцца. З танкамі змагацца немагчыма, усе гарматы без снарадаў. Супрацьтанкавых ружжаў мала, боепрыпасаў няма. Параненых — сто чалавек...»

— Сілы гітлераўцаў пераўзыходзілі нас у некалькі разоў: больш чым 80 тысяч салдат, артылерыя, танкі, авіяцыя, — успамінаў начальнік штаба партызанскай брыгады імя Кірава Васіль Шаркоў. — У пяць гадзін вечара працўнік (да тысячы салдат і афіцэраў) пачаў наступленне на нашы пазіцыі. Падпусціўшы гітлераўцаў на блізкую адлегласць, мы адкрылі агонь з усіх відаў зброі. Першая атака была адбіта. На полі бою засталося больш за сотню забітых варожых салдат і афіцэраў. Назаўтра, у шэсць раніцы, фашысты накіравалі на нас агонь дзвюх батарэй. У паветры з'явіліся два варожыя самалёты. Яны скінулі некалькі дзясяткаў бомбаў розных памераў...

Партызаны вымушаны былі адыходзіць у непраходныя лясы і балоты. Разам з імі хаваліся ад гітлераўцаў і мясцовыя жыхары навакольных вёсак — ніхто не сумняваўся, што яны падлягалі знішчэнню. «Голад быў жудасны, — успамінала сведка тых падзей, жонка начальніка штаба партызанскай брыгады імя Кірава Валянціна Шаркова. — Жанчыны пераасоўвалі зерне і спрабавалі карміць ім дзяцей. Былі выпадкі, калі яны ў роспачы нават тапілі дзяцей у балоце, баючыся, што немцы пачуюць іх плач».

Падчас блакады карнікамі была спалена і вёска Вялікае Осава, дзе жыла Валянціна Шаркова. «Ад нашай хаты (яе аблілі бензінам і спалілі) засталося толькі папялішча, — расказвала жанчына. — Напэўна, знайшоўся здраднік, які далажыў немцам аб тым, што мае бацька і дзядзька былі звязаны з партызанамі. Нямецкія самалёты-рамы разбамбілі вёску. Пасля бамбёжкі яе акружылі з усіх бакоў, каб ніхто не змог уцячы. Я нейкім цудам прарвалася праз акружэнне і пабегла на зарослую лесам горку, якую называлі Свірыдаўкай. Немцы павялі ўсіх, у тым ліку жанчын і дзяцей, да лесу на расстрэл. У гэты момант побач з вёскай прызямліўся нямецкі самалёт, і якісьці чын у форме адмяніў загад. Майго ж бацьку і яго брата немцы некалькі раней даставілі ў турму ў Крупках. Калі партызаны пачалі выбіваць фашыстаў з пасёлка, усіх вязняў расстралялі, а турму спалілі. Дзве жанчыны з нашай вёскі выжылі там толькі дзякуючы таму, што апынуліся ўнізе, пад трупамі. Яны і расказалі, што мой бацька з братам моцна абняліся перад смерцю, так іх і расстралялі».

ПЕРАХОДЗІЛІ Ў ПАРТЫЗАНЫ

Гітлераўцы выкарыстоўвалі мірных грамадзян для размініравання дарог і загародаў. Такое распараджэнне паступіла ад самога Дырлевангера: «Загароды самім ніколі не ліквідаваць, а выкарыстоўваць увесь гэты час асоб з колькасці мясцовага насельніцтва. Захаваныя сілы апраўдваюць страты ў часе». Замест 10 дзён, як першапачаткова планавалі, гітлераўцы затрымаліся ў партызанскай зоне больш чым на месяц. 21 ліпеня 1943 года аперацыю завяршылі.

Пасля заканчэння аперацыі «Котбус» да партызан пачалі далучацца тыя, хто служыў у паліцыі. «Баі ў раёне возера Палік паказалі, што партызаны непераможныя, і менавіта ў тыя дні я і мае аднадумцы сталі думаць аб тым, што трэба пераходзіць на іх бок», — пісаў ва ўспамінах Уладзімір Гіль. На чале са сваім камандзірам, якога ўсе ведалі як Гіля-Радзіёнава, у жніўні таго ж года ўчарашнія здраднікі сталі народнымі мсціўцамі — была створана 1-я Антыфашысцкая партызанская брыгада. Свой патрыятызм неўзабаве яны даказалі падчас разгрому нямецкага гарнізона ў Докшыцах і ўдару па чыгунцы. У красавіку 1944 года большасць партызан (1026 байцоў з 1413) загінулі ў жорсткіх баях ужо падчас іншай карнай аперацыі — «Вясновае свята».

Згодна з данясеннем Готберга, падчас аперацыі «Котбус» былі знішчаны 6084 партызаны, 3709 чалавек расстралялі пасля таго, як яны апынуліся ў палоне. Той жа дакумент сведчыць, што страты нямецкіх войскаў склалі 59 чалавек. Відавочна, што гітлераўцы наўмысна скарацілі колькасць уласных ахвяр, а да забітых партызан «прыпісалі» ўсіх мірных жыхароў, якія загінулі ў карнай аперацыі. Вось што казаў аб «Котбусе» генеральны камісар Беларусі Вільгельм Кубэ: «Яе маральнае ўздзеянне на мірнае насельніцтва было проста жудасным з-за вялікай колькасці расстраляных жанчын і дзяцей».

«ЖУДАСНЫ ПАХ СТАЯЎ У ПАВЕТРЫ»

Толькі ў адным Бягомльскім раёне быў знішчаны 221 населены пункт, не стала каля трох тысяч мірных жыхароў. У вёсцы Вітунічы людзей сагналі ў свіран. Спачатку іх расстралялі, а потым спалілі разам з будынкам. Беспрытульныя свінні цягалі пасля па вёсцы астанкі чалавечых цел. Немцы былі ў шоку, калі праз некаторы час убачылі некаторых расстраляных дагэтуль чалавек у мясцовай бальніцы. Як высветлілася, гэтыя людзі былі толькі паранены або ад жаху страцілі прытомнасць. Ачуняўшы, яны здолелі выбрацца з груды трупаў і пачалі шукаць дапамогі.

У вёсцы Асяцішча фашысты па-зверску замучылі Вольгу Бяркун. Маладую дзяўчыну згвалтавалі, а потым адрэзалі ёй грудзі, выразалі на целе зорку, выкруцілі рукі, пасля чаго закалолі штыком. Ва Улессі паліцэйскія гналі перад сабой па дарозе васьмярых падлеткаў. Гітлераўцы ведалі, што дарога была замініравана — усе юнакі загінулі.

На шляху, па якім ішоў батальён Дырлевангера, заставаліся папялішчы і трупы бязвінных людзей. «Каля вёскі Пастрэжжа перад нашымі вачамі адкрылася жахлівая карціна разбурэнняў: вёска была спалена, ні адной жывой душы, затое абгарэлыя трупы мірных грамадзян валяліся навокал, — успамінала партызанка атрада «Барацьба» брыгады «Народныя мсціўцы» В. Дудко. — Трупны пах стаяў у паветры. Немагчыма было дыхаць».

АБЛІЛІ ГАЗАЙ І ПАДПАЛІЛІ

У канцы мая 1943 года карнікі прыбылі ў вёску Літвічы Плешчаніцкага раёна, дзе забралі каля 20 маладых людзей дзеля адпраўкі на прымусовыя работы ў Германію. Акупанты абстралялі партызаны. На наступны дзень гітлераўцы спалілі вёску. Мясцовых жыхароў — у свае хаты з лесу вярнуліся 20 чалавек — расстралялі.

Цудам пазбегнуць расправы ўдалося С. Цераху. «Пераначаваўшы ў лесе, днём я ўбачыў у баку нашай вёскі густы дым, — расказваў сведка трагедыі. — Прыкладна на другі ці на трэці дзень па лесе ішоў ланцуг узброеных карнікаў і знайшоў нас у лесе. Адзін з іх наставіў вінтоўку на маю жонку. Спалохаўшыся, яна выпусціла на зямлю грудную дзяўчынку. Адзін сказаў, каб мы ішлі дахаты, на папялішча. Будзем хавацца ў лесе — перастраляюць. Калі прыйшлі ў вёску, то яна ўжо была спалена. Засталіся цэлымі толькі чатыры хаты».

У вёсцы Скупліна гітлераўцы знішчылі 53 дамы, па-зверску закатавалі і спалілі 58 жыхароў, сярод якіх былі і немаўляты, і 92-гадовыя старыя. Малых дзяцей кідалі праз вокны ў ахопленыя полымем хаты. Затым яны сталі шукаць людзей у лясах. Натрапілі на жыхароў вёскі Усохі. Сялянка Палюта Чубатар трымала ў руках ікону і прасіла гітлераўцаў не чапаць аднавяскоўцаў. Ікону ў жанчыны адабралі, яе саму застрэлілі.

Па дарозе, нападалёк ад Усохаў, праязджаў абоз, у якім знаходзілася 46 сем'яў — жыхароў вёскі Ганцавічы. У вёсцы Убарок людзей загналі ў тры адрыны і падпалілі. Нямецкія салдаты і афіцэры стаялі каля гэтых гіганцкіх вогнішчаў і спакойна назіралі, як у жудасных здзеках гінуць людзі. Калі з абгарэлай адрыны сталі выбягаць жанчыны, іх напаткалі варожыя кулі. У той дзень толькі ў адным населеным пункце не стала 200 чалавек.

Была спалена і вёска Сутокі, што ў Барысаўскім раёне. П'яныя немцы гвалтавалі жанчын на вачах у іх мужоў. А ў Крацавічах гітлераўцы хадзілі па вёсцы і кідалі ў вокны гранаты, ставілі старых на калені і расстрэльвалі іх з аўтаматаў, дзяцей рэзалі кінжаламі. Дзвюх невядомых жанчын з вёскі Жартайка гітлераўцы прывязалі да дрэва, аблілі газай і падпалілі. Жудасная расправа чакала жыхароў вёсак Вялікі і Малы Пустамсціж. Населеныя пункты акупанты спалілі, людзей жа групамі падводзілі да выкапаных магіл, загадвалі класціся ў іх, так і расстрэльвалі. Затым на забітых клаліся іншыя... Толькі ў адной такой яме былі знойдзены целы 460 мірных жыхароў.

ПАЛІВАЛІ ПОПЕЛ СЛЯЗЬМІ

Калі гітлераўцы палілі вёску Гарэлае Бягомльскага раёна, мясцовая жыхарка Г. Сушко хавалася ў пуні. «Дайшла чарга і да мяне, падышлі да маёй адрыны, падпалілі яе і стаяць, — успамінала сведка тых жудасных падзей. — Мне ніяк нельга выскачыць з адрыны — усё роўна заб'юць, таму сядзела да таго часу, пакуль падпальшчыкі не адышлі». Калі жанчына выскачыла, на ёй гарэлі кажух і хустка. Яна адпаўзла ў агарод і закапалася ў зямлю. Бачыла, як фашысты спраўляліся з аднавяскоўцамі, расстрэльвалі малых дзяцей, якія прасілі злітавацца над імі, але нічога не магла зрабіць. Усяго за адну гадзіну не стала цэлай вёскі, а таксама 98 яе жыхароў.

Падчас аперацыі «Котбус» не стала і знакамітай — найперш сваёй трагедыяй — вёскі Шунеўка. 22 мая 1943 года гітлераўцамі было знішчана каля 70 чалавек. Дзяцей разам з іх настаўніцай фашысты жывымі кідалі ў студню...

Калі карнікі палілі вёску Забаронкі Плешчаніцкага раёна, яе жыхар І. Быкоўскі, як і многія яго аднавяскоўцы, з жонкай і трыма дзецьмі хаваўся ў лесе. Убачыўшы над роднай вёскай густы дым, кінуўся ў той бок — у лесе не было яго бацькоў і 14-гадовага сына. Карнікі, якія рабілі сваю чорную справу, убачыўшы мужчыну, пачалі страляць. У вёску Быкоўскі вярнуўся раніцай. Тое, што ён убачыў, усё жыццё стаяла перад вачамі: замест хат — суцэльнае пажарышча, па вопратцы ён адшукаў і сваіх родных... Астанкі разам з іншымі ацалелымі аднавяскоўцамі сабралі і ноччу пахавалі ў лесе каля суседняй вёскі.

Помнік на месцы спаленай вёскі Шунеўка.

Цудам не трапіла ў вогненнае пекла і Э. Грынь, калі палілі яе родную вёску Засоўе, што ў Плешчаніцкім раёне. З заходам сонца жанчына сабралася выгнаць на пашу карову. Выйшаўшы з хаты, яна сустрэлася з двума карнікамі. Адзін з іх сказаў вярнуцца ў хату. «Карнікі загадалі мне, траім дочкам і нявестцы з дзіцем, унучцы легчы на падлогу. Калі мы ляглі, па нас прагрымела некалькі чэргаў. Калі я ачуняла ад спалоху, пачула стогн дачкі, якая ляжала побач са мной. З яе галавы сачылася кроў. Я спрабавала падняць галаву дачкі, але ў гэты час карнікі вярнуліся ў хату і загадалі легчы. Я пачула, што карнікі ўнеслі ў хату салому і падпалілі яе».

Задыхаючыся ад дыму, жанчына выпаўзла ў агарод і схавалася ў баразне. Да апошняга спадзявалася, што хто-небудзь з родных выскачыць з гэтага пекла. Выратаваўся толькі сын Іван са сваёй трохгадовай дачкой. Пасля адыходу карнікаў тыя, каму пашчасціла не апынуцца ў полымі, вярнуліся ў вёску, ад якой застаўся толькі попел. Палівалі яго сваімі слязьмі, людзі разграбалі пажарышча. У той дзень фашысты знішчылі каля 400 ні ў чым невінаватых людзей, у тым ліку жыхароў суседніх Літвічаў, якія беглі ад расправы са сваёй вёскі.

Вераніка КАНЮТА,
Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕЎ,
кандыдат гістарычных навук.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

МАРАФОН УДАЧНЫХ ПОКУПОК С БЕЛГАЗПРОМБАНКОМ

ВЫИГРАЙ 20 000 рублей!

Белгазпромбанк Энергия твоего будущего! VISA

Настоящие правила проведения Рекламной игры «Марафон удачных покупок с Белгазпромбанком» (далее – Правила), разработаны в соответствии с Положением о проведении Рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения Рекламной игры «Марафон удачных покупок с Белгазпромбанком» (далее – Рекламная игра).

1. Сведения об Организаторе:

Частное предприятие по оказанию услуг «Голден Медиа Компани», УНП 691751128, зарегистрировано 26 ноября 2013 г. решением Минского районного исполнительного комитета в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 691751128 (далее – Организатор).

Юридический адрес и местонахождение Организатора: 223056, Республика Беларусь, Минская область, Минский район, п. Скориничи, ул. Ясная, 7.

1.1. Заинтересованное лицо – ОАО «Белгазпромбанк».

2. Наименование Рекламной игры: «Марафон удачных покупок с Белгазпромбанком».

3. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

4. Период проведения Рекламной игры: с 01.10.2021 г. по 31.01.2022 г., включая период розыгрыша и вручения призов.

5. Комиссия по проведению Рекламной игры:

Для контроля за ходом Рекламной игры создается Комиссия по ее проведению. Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения Рекламной игры. Комиссия состоит из Председателя и 4 членов.

Председатель:

Алехно Наталья Вячеславовна, заместитель директора ЧП «Голден Медиа Компани».

Члены комиссии:

1. Лешко Диана Валерьяновна, юрисконсульт ЧП «Голден Медиа Компани».
2. Высоцкий Сергей Михайлович, дизайнер ЧП «Голден Медиа Компани».
3. Суходолов Александр Владимирович, ведущий специалист управления информационной политики ОАО «Белгазпромбанк».
4. Липский Александр Викторович, начальник отдела рекламных коммуникаций ОАО «Белгазпромбанк».

Комиссия осуществляет контроль за соблюдением настоящих Правил проведения Рекламной игры, рассматривает возникшие жалобы и предложения со стороны Участников Рекламной игры. Члены комиссии обязаны осуществлять возложенные на них полномочия в течение периода проведения Рекламной игры.

6. Наименование услуг, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра: стимулирование безналичных расчётов физическими лицами с использованием банковских платёжных карточек международной платежной системы «VISA», эмитированных ОАО «Белгазпромбанк», **за исключением** платежных Карточек Visa Electron и Visa «Разам з намі».

При использовании в Правилах термин **«карточка»** используется в значении, определенной статьей 273 Банковского кодекса Республики Беларусь: «Банковская платежная карточка – платежный инструмент, обеспечивающий доступ к банковскому счету, счетам по учету вкладов (депозитов), кредитов физического или юридического лица для получения наличных денежных средств и осуществления расчетов в безналичной форме, а также обеспечивающий проведение иных операций в соответствии с законодательством Республики Беларусь».

7. Состав и размер призового фонда Рекламной игры и источники его формирования: призовой фонд Рекламной игры составляет сумму в размере **190 229,90 (Сто девяносто тысяч двести двадцать девять) белорусских рублей 90 копеек,** формируется за счет денежных средств Заинтересованного лица и состоит из:

Таблица № 1. Призовой фонд Рекламной игры:

№ п/п	Наименование призов, участвующих в розыгрыше	Стоимость приза, бел. руб.	Количество призов, шт.	Общая сумма, бел. руб.
1	**СУПЕРПРИЗ**	**20 000,00**	**1**	20 000,00
	денежные средства	2 988,51		2 988,51
	(далее по тексту – СУПЕРПРИЗ)			
2	**главный ежемесячный приз**	**5 000,00**	**3**	15 000,00
	денежные средства	747,13		2 241,39
	(далее по тексту – главный ежемесячный приз)			
3	**денежный приз**	**100,00**	**1 500**	150 000,00
			ИТОГО:	**190 229,90**

8. Условия, при соблюдении которых физическое лицо становится Участником Рекламной игры:

8.1. Участниками Рекламной игры могут быть физические лица – держатели платежной карточки международной платежной системы «**VISA**», эмитированной ОАО «Белгазпромбанк», **за исключением** платежных Карточек Visa Electron и Visa «Разам з намі», достигшие 18 лет: граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство в Республике Беларусь и постоянно проживающие на территории Республики Беларусь, лица без гражданства, которым предоставлен статус беженца в Республике Беларусь.

8.2. Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства, а также Члены комиссии по проведению Рекламной игры.

9. Для участия в Рекламной игре необходимо в период с 01 октября 2021 г. по 31 декабря 2021 г. включительно:

9.1. Быть или стать держателем платежной карточки международной платежной системы **«VISA»,** эмитированной ОАО «Белгазпромбанк» (далее – Карточка);

9.2. Для участия в **ежемесячных** розыгрышах совершить с использованием одной Карточки, **не менее 4 (Четырех)** безналичных операций в периоды, указанные в Таблице № 2, по оплате товаров (работ, услуг) в объектах торговли и сервиса, при этом сумма каждой безналичной операции должна быть **не менее 30,00 (Тридцати)** белорусских рублей;

9.3. Для участия в розыгрыше **СУПЕРПРИЗА** совершить **не менее 15 (Пятнадцати)** безналичных операций в период с 01 октября по 31 декабря 2021 г. по оплате товаров (работ, услуг) в объектах торговли и сервиса, при этом сумма каждой безналичной операции должна быть **не менее 30,00 (Тридцати)** белорусских рублей;

9.4. зарегистрировать участвующую Карточку (а если Карточек несколько, то каждую участвующую Карточку) на интернет-сайте: **www.belgazprombank.by** (далее – Сайт), указав:

1. фамилию (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно при наличии) держателя Карточки на русском языке, формат заполнения – как в документе, удостоверяющем личность, пример – Иванов Иван Иванович (обязательное для заполнения поле);
2. личный номер мобильного телефона держателя Карточки (обязательно) в формате – код мобильного оператора, номер абонента (пример – +375297896367, где 29 – код мобильного оператора, а 7896367 – номер абонента, без пробелов и символов);
3. первые четыре цифры и последние четыре цифры номера участвующей Карточки, с помощью которой была совершена безналичная операция. В случае, если в Рекламной игре участвует несколько Карточек одного Участника, то зарегистрировать каждую Карточку. В случае совершения Участником Рекламной игры безналичной операции с использованием электронной копии платежной Карточки VISA (посредством мобильных платежных сервисов «Apple Pay», «Samsung Pay», «Garmin Pay», «Кошелёк»), регистрировать необходимо первые четыре цифры и последние четыре цифры номера **физической Карточки** VISA.

Также Участнику необходимо подтвердить согласие на участие в Рекламной игре, ознакомление с настоящими Правилами, а также подтвердить согласие на предоставление Заинтересованным лицом Организатору своих персональных данных для проведения Рекламной игры на Сайте, путем проставления соответствующей галочки при заполнении регистрационной формы.

При условии совершения Участником Рекламной игры, с использованием зарегистрированной Карточки, **не менее 4 (четырех)** безналичных операций в периоды, указанные в Таблице № 2, каждая безналичная операция на сумму от **30,00 (Тридцати)** белорусских рублей будет участвовать в розыгрыше **главного ежемесячного приза** в размере 5 000,00 белорусских рублей **или денежного приза** (500 призов) в размере 100,00 белорусских рублей каждый.

При условии совершения Участником Рекламной игры **не менее 15 (Пятнадцати)** безналичных операций в период с 01 октября по 31 декабря 2021 г., каждая безналичная операция на сумму от **30,00 (Тридцати)** белорусских рублей будет участвовать в розыгрыше **СУПЕРПРИЗА** в размере 20 000,00 белорусских рублей.

Каждый Участник Рекламной игры за период с 01 октября по 31 декабря 2021 г. **может выиграть не более ДВУХ (ежемесячный приз и СУПЕРПРИЗ)** денежных призов.

Ежемесячные призы будут разыгрываться в каждом месяце, следующим за месяцем, в котором совершались безналичные операции по зарегистрированной Карточке (например, в розыгрыше, который пройдет в ноябре 2021 года будут участвовать операции, совершенные в октябре 2021 года, в розыгрыше, который пройдет в декабре 2021 года будут участвовать операции, совершенные в ноябре 2021 года и т.д.).

10. Не допускаются к участию в Рекламной игре безналичные операции, которые:

- совершены с использованием Карточки «VISA» **до** 00 часов 00 минут 01.10.2021 года или **после** 23 часов 59 минут 59 секунд 31.12.2021 года;
- совершены с использованием платежных Карточек Visa Electron и Visa «Разам з намі»;
- совершены операции по снятию наличных денежных средств или пополнению счета;
- совершены в устройствах самообслуживания: банкоматы, инфокиоски, платёжные терминалы самообслуживания;
- связаны с оплатой телекоммуникационных услуг;
- совершены операции, проведенные в кассах отделений и каналах дистанционного банковского обслуживания банков или в РУП «Белпочта»;
- совершены посредством форм услуг дистанционного банковского обслуживания «Интернет-банк», мобильное приложение BGPB Mobile, SMS-управление ОАО «Белгазпромбанка», платёжного ресурса https://p2p.bgpb.by/p2p/;
- совершены операции перевода денежных средств с/на другую платежную карточку;
- совершены операции с использованием платежной карточки «VISA», не зарегистрированной на сайте;
- операции, по которым денежные средства, перечисленные в рамках безналичной операции по совершенной в период **с 01 октября 2021 г. по 31 декабря 2021 г.,** были частично или в полном объеме возвращены объектами торговли и сервиса Участнику Рекламной игры.

Организатор оставляет за собой право проверки данных о достоверности совершённых безналичных операций Участниками Рекламной игры, в том числе обратиться к заинтересованному лицу в целях проверки безналичных операций, участвующих в Рекламной игре.

11. Порядок розыгрыша, уведомления Победителей о результатах розыгрыша и вручения призов.

11.1. Розыгрыши призов проходят по адресу: Республика Беларусь, РУП «Отель «Минск», г. Минск, пр. Независимости, 11/2, конференц-зал отеля «Минск», в соответствии с датами и временем, указанным в Таблице № 2.

11.2. Розыгрыш призового фонда проводится открыто с возможностью присутствия на нем Участников Рекламной игры. Результаты розыгрыша Рекламной игры не должны зависеть от воли Организатора и не могут быть никем специально устроены.

11.3. Розыгрыши призов проводятся согласно следующему графику:

Таблица № 2. Розыгрыши призов:

№№	Дата и время розыгрыша	Период регистрации Участника на сайте	Период совершения безналичных операций	Приз
1	**15.11.2021 10:00**	с 00:00:00 **01.10.2021** по 23:59:59 **31.10.2021**	с 00:00:00 **01.10.2021** по 23:59:59 **31.10.2021**	главный ежемесячный приз – 1 шт. и ежемесячный приз – 500 шт.
2	**15.12.2021 10:00**	с 00:00:00 **01.10.2021** по 23:59:59 **30.11.2021**	с 00:00:00 **01.11.2021** по 23:59:59 **30.11.2021**	главный ежемесячный приз – 1 шт. и ежемесячный приз – 500 шт.
3	**18.01.2022 10:00**	с 00:00:00 **01.10.2021** по 23:59:59 **31.12.2021**	с 00:00:00 **01.12.2021** по 23:59:59 **31.12.2021**	главный ежемесячный приз – 1 шт. и ежемесячный приз – 500 шт.
4	**18.01.2022 10:15**	с 00:00:00 **01.10.2021** по 23:59:59 **31.12.2021**	с 00:00:00 **01.10.2021** по 23:59:59 **31.12.2021**	**СУПЕРПРИЗ – 1 шт.**

11.4. Для розыгрыша по фамилии, имени и отчеству (при наличии) Участника Рекламной игры в алфавитном порядке формируется список Участников Рекламной игры, с указанием фамилии, имени, отчества (при наличии) Участника, первых четырех цифр и последних четырех цифр номера платежной Карточки и суммы операции.

Все номера имеют одинаковую разрядность. Каждому Участнику Рекламной игры присваивается игровой номер с первого разряда (0000001, 0000002, 0000003, 0000004 и т.д.), и данный номер является основанием для участия в розыгрыше приза.

Участнику Рекламной игры присваивается такое количество игровых номеров, которое соответствует количеству совершенных им операций, удовлетворяющих условиям Рекламной игры.

11.5. Определение выигрышных игровых номеров происходит следующим образом:

Для проведения розыгрыша используется лототрон и набор шаров в количестве 10-ти штук с номерами от 0 до 9. Определение выигрышных игровых номеров происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона. Розыгрыш начинается с первого разряда слева.

В лототрон Организатором загружаются шары с номером от 0 по цифру, соответствующую первому разряду последнего зарегистрированного игрового номера. Шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру первого разряда выигрышного игрового номера. Номер шара вносится в протокол.

Далее в лототрон загружаются те номера шаров, которые существуют по сверенному списку Игровых номеров в соответствующем разряде. Шары перемешиваются, и из секции лототрона извлекается шар, номер которого определяет цифру соответствующего разряда выигрышного игрового номера. Номер шара вносится в протокол.

Для определения последующих разрядов 3, 4, 5, 6, 7 выполняются те же действия. Номера шаров вносятся в протокол.

Ежемесячный розыгрыш:

Первым определяется Победитель главного ежемесячного приза. Выигравшим главный ежемесячный приз считается **первый игровой номер,** определенный согласно п. 11.5, а каждый **200-ый (двухсотый), следующий за ним в списке,** в количестве 500 игровых номеров получает денежный приз **в 100 (Сто) белорусских рублей.** Всего 1 (один) главный ежемесячный приз и 500 (пятьсот) денежных призов.

Каждый Участник Рекламной игры может выиграть не более одного ежемесячного денежного приза. В случае повторного попадания на уже Победившего Участника Рекламной игры, выигрышным считается следующий по списку Игровой номер иного Участника Рекламной игры. В случае если выигрышный игровой номер попадает на конец списка, то дальнейшее исчисление продолжается с начала списка.

В случае выигрыша приза по одной из операций Участника Рекламной игры, все остальные операции этого Участника прекращают участвовать в розыгрыше дальнейших **ежемесячных призов**, ОДНАКО выигравший ежемесячный приз Участник, также может претендовать на получение СУПЕРПРИЗА при выполнении всех условий Рекламной игры.

Розыгрыш СУПЕРПРИЗА:

Участвуют все Участники, совершившие **не менее 15 (Пятнадцати)** безналичных операций в период с 01 октября 2021 г. по 31 декабря 2021 г., каждая безналичная операция на сумму от **30,00 (Тридцати)** белорусских рублей. Розыгрыш проводиться согласно п. 11.5.

11.6. Организатор уведомляет победителей о выигрыше СМС-сообщением и победителя СУПЕРПРИЗА письменно заказным письмом с уведомлением до 25 января 2022 г.

Для получения главного ежемесячного приза и СУПЕРПРИЗА победителям необходимо предоставить не позднее 29 января 2022 г. копию страниц паспорта 25, 31–33, или копию страниц 3, 15–17 вида на жительство, или двухстороннюю копию биометрического вида на жительство, или двухстороннюю копию ID-карты) любым из указанных способов:

- письмом по почте по адресу: 220050, г. Минск, а/я 465;
- письмом на электронный адрес: goldenmedia25@mail.ru.

Все призы (за вычетом удержанной суммы подоходного налога из денежной части приза) до 31 января 2022 г. (включительно) будут перечислены каждому Победителю на его текущий (расчетный) счет в ОАО «Белгазпромбанк», доступ к которому обеспечивается банковской платежной Карточкой международной платежной системы «VISA», эмитированных ОАО «Белгазпромбанк» участвующей в Рекламной игре. В случае отсутствия у Победителя текущего (расчетного) счета в ОАО «Белгазпромбанк», доступ к которому обеспечивается Карточкой «VISA», сумма приза будет перечислена на любой активный текущий (расчетный) счет Победителя, открытый в ОАО «Белгазпромбанк» в белорусских рублях, доступ к которому обеспечивается банковской платежной Карточкой, эмитированной ОАО «Белгазпромбанк». Победитель должен проинформировать Организатора об отсутствии активного текущего (расчетного) счета, доступ к которому обеспечивается Карточкой «VISA» не позднее 29 января 2022 г., отправив сообщение на электронный адрес: goldenmedia25@mail.ru или на телефон Организатора +375 (29) 183-79-34.

11.7. Призы не подлежат замене.

11.8. При получении призов Победители несут все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь. Начисление, удержание и перечисление подоходного налога проводится в порядке, установленном Особенной частью Налогового кодекса Республики Беларусь и осуществляются Организатором.

11.9. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих призов.

12. Наименование печатного издания средства массовой информации для публикации Правил и результатов розыгрыша, сроки публикации.

12.1. Правила Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

12.2. Результаты розыгрышей Рекламной игры подлежат публикации в газете «Звязда» не позднее 28 января 2022 г.

13. Права и обязанности Участников Рекламной игры.

13.1. Принимая участие в Рекламной игре, Участники Рекламной игры подтверждают свое ознакомление и согласие со всеми условиями настоящих Правил, а также принимают на себя обязательство выполнять все требования настоящих Правил и законодательства Республики Беларусь, вытекающие из участия в Рекламной игре и/или связанные с получением призов.

13.2. Факт участия в Рекламной игре подразумевает, что ее Участники соглашаются с тем, что в рамках данной Рекламной игры их имена, фамилии, отчества, фотографии, аудио- и видеоинтервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в рекламных целях, связанных с проведением и результатами данной Рекламной игры, в том числе по радио, телевидению, в глобальной компьютерной сети Интернет и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты им какого-либо вознаграждения в рамках данной Рекламной игры. Все права, в том числе исключительные имущественные права, на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

13.3. Участники Рекламной игры при заполнении регистрационной формы на Сайте обязаны вводить достоверную информацию. Организатор не несет ответственность за достоверность данных, внесенных Участниками Рекламной игры в регистрационную форму, а также за последствия внесения Участником Рекламной игры недостоверной информации в регистрационную форму.

14. Порядок предоставления информации по вопросам проведения Рекламной игры.

14.1. Все возможные вопросы и претензии Участников Рекламной игры в отношении организации и условий передачи Призов должны быть адресованы Организатору Рекламной игры по адресу: 220050, г. Минск, а/я 465, тел. +375 (29) 183-79-34.

14.2. Информацию об условиях участия и проведения Рекламной игры можно получить по телефону 120, а также на сайте: **www.belgazprombank.by**.

14.3. Организатор не вступает в споры между Участниками Рекламной игры относительно определения собственника выигранного приза и/или претендентов на получение приза.

15. Иные условия.

15.1. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются согласно законодательству Республики Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4078 от 27.09.2021 г., выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

БАГАЧ — СВЯТА СОНЦА

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

«Багач» прыйшоў да нас са старажытнасці, аднак ён быў вядомы не па ўсёй Беларусі. Згадкі пра традыцыю сустракаюцца на тэрыторыі Магілёўскай, Гродзенскай, Мінскай абласцей. Сам абрад праводзіцца на дзень восеньскага раўнадзенства, нездарма існавала павер'е, што Багач — гэта свята Сонца. Менавіта на 21 верасня прыпадае хрысціянскае свята — нараджэнне Божай Маці, таму ў Багача ёсць і іншыя назвы — Другая Багародзіца, Меншая Прачыстая.

Нягледзячы на «некамфортнае» надвор'е, Вязынку абудзілі песні жанчын, якія «абыходзілі сяло» і склікалі ўсіх на вуліцу, на свята. Над Вязынкай луналі жніўныя і дажынкавыя песні. Малодшая з гурта дзяўчына, упрыгожаная вянком, несла сімвал пладароднай нівы — жытні сноп, каб уганараваць ім дбайнага і руплівага гаспадара. Са старажытнасці ў гэты дзень было прынята пячы вялікі каравай з зерня новага ўраджаю і запаўняць лубок свежанамалочаным жытам, у зерне ўстаўлялі свечку. Вось і ўдзельнікі сёлетняга свята таксама прынеслі зерне, каб наступны земляробчы год быў ураджайным і багатым.

Гаспадары шчодра частавалі хатнім хлебам і мёдам, ігралі музыкі і апантана танчыла вясёлая моладзь.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.
Маладзечанскі раён.

Пласты гісторыі

ЗБАН З ПРАКЛЁНАМІ

Навукоўцы раскрылі загадку старажытнай пасудзіны

Збан знайшлі ў Афінах яшчэ ў 2006 годзе, але тады на яго не звярнулі асаблівай увагі. Старажытны керамічны посуд, напоўнены косткамі кураняці, хутчэй за ўсё, быў часткай праклёну, скіраванага супраць дзясяткаў людзей. Да такой высновы прыйшлі амерыканскія археолагі, піша Science alert.

Збан быў знойдзены пад падлогай класічнага камерцыйнага будынка Агоры. Лічыцца, што ўзрост пасудзіны да 2300 гадоў. Яна была праткнутая цвіком.

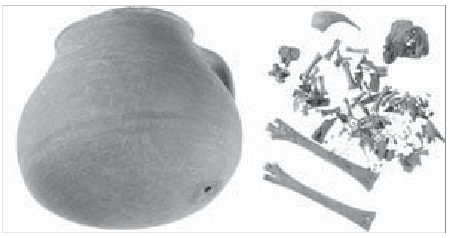

«У гаршку знаходзіліся раздзеленыя галава і ніжняя канечнасці маладога кураняці», — напісала прафесар класічных навук Ельскага ўніверсітэта Джэсіка Ламонт, якая занялася вывучэннем пасудзіны. Навукоўцы лічаць, што знаходка дае новыя доказы таго, як у Афінах спрабавалі выкарыстаць магію.

«Усе знешнія паверхні збана першапачаткова былі пакрытыя тэкстам; калісьці на ім было напісана больш за 55 імёнаў, дзясяткі з якіх цяпер захаваліся толькі ў выглядзе раскіданых літар ці слабых рысак стылуса», — адзначыла Ламонт.

Біялогія з анатоміяй

КЕА ЛЮБЯЦЬ АДЗІНОТУ

Гэтыя папугаі не пераносяць антрапагеннага ўплыву

Навукоўцы з Новай Зеландыі ўстанавілі, што адзіныя ў свеце альпійскія папугаі сышлі ў горы для таго, каб жыць далей ад людзей.

Як піша Tjournal са спасылкай на The Guardian, навукоўцы параўналі ДНК рэдкіх новазеландскіх папугаяў Кеа і лясных папугаяў, вывучылі архіўныя дакументы і высветлілі, што Кеа калісьці жылі і ў іншых частках краіны і ў цэлым па сваёй прыродзе могуць жыць дзе заўгодна, але замест гэтага папугаі сышлі ў горы. Даследчыкі лічаць, што так яны спрабавалі пазбягаць людзей.

«Фізіялагічна нішто не перашкаджае ім жыць на больш нізкіх вышынях. Што адрознівае альпійскае асяроддзе пражывання ад больш нізкіх вышынь і адкрытых мясцовасцяў? Як правіла, моцны антрапагенны ўплыў, сельская гаспадарка і да таго падобнае», — адзначыў прафесар Універсітэта Атага Майкл Кнап.

Навукоўцы таксама прааналізавалі архіўныя дакументы, каб знайсці ў іх пацвярджэнне сваёй гіпотэзы. Мяркуючы па змесце старых газет, раней Кеа пастаянна кантактавалі з людзьмі: капаліся ў торбах, кралі дробныя рэчы і нават нападалі на авечак. Гэта настолькі злавала фермераў, што ў 1830-х гадах урад абвясціў узнагароду за адлоў птушак. Аналіз квітанцый аб дзяржаўных выплатах паказаў, што каля ста тысяч Кеа забілі за ўзнагароджанне.

Зараз новазеландскія горныя папугаі Кеа знаходзяцца пад пагрозай знікнення — у краіне засталося ад трох да сямі тысяч асобін. На гэта паўплывалі адлоў людзьмі і скарачэнне асяроддзя пражывання з-за кліматычнага крызісу. Аднак даследчыкі лічаць, што здольнасць да адаптацыі дапаможа Кеа выжыць: калі альпійскія ледавікі знікнуць з-за глабальнага пацяплення, папугаі вернуцца ў лясы.

Варта адзначыць, што Кеа — птушкі па натуры надзвычай разумныя і цікаўныя, а таму цяпер, знаходзячыся пад аховай дзяржавы, яны зноў дазваляюць сабе спускацца з гор да людзей. Больш за тое, быццам адчуваючы сваю беспакаранасць, птушкі нярэдка пашкоджваюць машыны турыстаў, робяць разнастайныя дробныя поскудзі, а таксама крадуць невялікія прадметы і ежу.

Каго мы бачым!

ДЗЕ ШУКАЦЬ КРАКЕНА

Акіянолаг паведаміў пра месца пражывання гіганцкіх кальмараў

Гіганцкія кальмары, вядомыя ў міфалогіі і масавай культуры як пачвара кракен, сапраўды існуюць і жывуць на глыбіні да дзвюх тысяч метраў у Антарктыцы і паўночных морах. Пра гэта распавёў дырэктар Інстытута акеаналогіі імя Шыршова РАН доктар геаграфічных навук Аляксей Сокаў.

Паводле яго слоў, гаворка ідзе пра рэальна зарэгістраваных навукай гіганцкіх кальмараў. Гэта вельмі рэдкая жывёла, малавывучаная навукай, жыве на глыбіні антарктычных вод.

«Глыбіня іх рассялення — ад 200 да 2000 метраў, у некаторых выпадках я чуў, што і да 4000 метраў». Кальмары велізарных памераў вельмі рэдка ўсплываюць на паверхню акіяна, і навукоўцы трацяць гады на тое, каб высачыць іх на глыбокай вадзе.

Кракен — марская пачвара, упершыню яна з'явілася ў ісландскіх міфах, гэта гіганцкі галаваногі малюск, які тапіў караблі.

Здароўе на талерцы

ФРЫ ДЛЯ ДЫЕТЫ

Даследчыкі расказалі пра карысць бульбы для здароўя

Ужыванне варанай ці печанай бульбы дапамагае прадухіліць гіпертанію. Да такой высновы прыйшлі амерыканскія навукоўцы, вынікі даследавання якіх былі апублікаваны ў часопісе Nutrients.

Даследчыкі з Універсітэта Перд'ю прыйшлі да такіх высноў пасля клінічных выпрабаванняў з удзелам 30 мужчын і жанчын, якія пакутуюць ад павышанага ціску. Вынікі паказалі, што ўжыванне бульбы, багатай каліем, прыводзіць да зніжэння сісталічнага артэрыяльнага ціску. Адзначаецца, што бульба аказвае спрыяльнае ўздзеянне на арганізм, паколькі зніжае затрымку натрыю ў арганізме.

«Улічваючы тое, што ў большасці амерыканцаў адзначаецца дэфіцыт калію ў штодзённым рацыёне, гэтыя вынікі паказваюць важнасць прасоўвання, а не абмежавання добрых крыніц калію, такіх як бульба», — распавёў кіраўнік даследавання доктар Коні Уівер.

Як паведамілі навукоўцы, іх высновы заснаваныя на абмежаваных даных і носяць папярэдні характар.

«Пакуль мы прыйшлі да высновы, што адварная або запечаная бульба дапамагае знізіць сісталічны крывяны ціск, а бульба фры не аказвае адмоўнага ўздзеяння і таксама можа быць уключана ў рацыён як частка здаровай дыеты», — дадаў Уівер.

Ад пачатку свету

ПАДОБНЫ НА ТАПІРА

Знайшлі астанкі гіганцкага насарога масай у шэсць сланоў

У Кітаі палеантолагі выявілі найбуйнейшае сухапутнае млекакормячае. Пра гэта гаворыцца ў даследаванні, апублікаваным у часопісе Communications Biology.

Кітайскія і амерыканскія спецыялісты знайшлі астанкі насарога масай у шэсць сланоў у правінцыі Ганьсу яшчэ ў 2015 годзе. Па выніках даследаванняў і аналізу закамянеласці спецыялісты прыйшлі да высновы, што косці належалі гіганцкаму нашчадку насарогаў, які жыў на Зямлі 26 мільёнаў гадоў таму. Навукоўцы адзначылі, што звычайна закамянеласці разбітыя на часткі, але ў гэты раз чэрап трапіўся без пашкоджанняў.

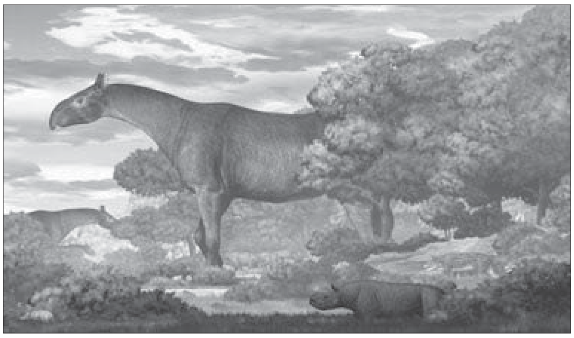

Прадстаўнік віду Paraceratherium linxiaense важыў амаль 24 тоны, рост жывёлы — сем метраў, даўжыня цела дасягала практычна васьмі метраў. Адметнымі рысамі гэтага выгляду з'яўляліся тонкі і вельмі далікатны чэрап, кароткі нос, мускулістая і доўгая шыя, больш глыбокая насавая поласць. Па словах спецыялістаў, вонкава гэты насарог нагадваў гіганцкага тапіра, парослага поўсцю. Сілкавалася жывёла мяккімі раслінамі, хмызнякамі і лісцем.

Навукоўцы таксама высветлілі, што дадзены від звязаны з гіганцкімі насарогамі, якія жылі ў Пакістане. Гэта дазволіла выказаць здагадку, што млекакормячае прайшло праз Тыбецкі рэгіён, адкуль, магчыма, дабралася да індыйска-пакістанскага субкантынента, дзе ўжо знаходзілі іншыя асобнікі гіганцкіх насарогаў.

Спецыялісты перакананыя, што знаходка дапаможа ўстанавіць, як фарміравалася Тыбецкае плато — самае вялікае па плошчы і найвышэйшае сугор'е свету.

Гіганцкі насарог з'яўляецца адной са знакавых жывёл ледавіковага перыяду. Жывёлы гэтага віду вымерлі ў выніку кліматычных змяненняў і хвароб. Паходжанне такіх насарогаў да гэтага часу не ўстаноўлена.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ООО «ИПМ-Консалт оценка»,** **г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703**
Продавец	**ОАО «Технолит Полоцк»,** **211408, Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101**

Оборудование и транспортные средства, расположенные по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101

№ лота	Инв. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	568	Автомат резьбонакатной /нест/ А9518А	2 520,00	126,00
2	1574	Вальцы 008Н047.00.000	2 982,00	149,10
3	3712	Вальцы прокатки вн цилиндр 5РС-003	1 386,00	69,30
4	3711	Вальцы прокатки вн цилиндр 5РС-003	1 386,00	69,30
5	200	Горизонтально-фрезерный станок 6м 82А	1 680,00	84,00
6	3275	Машина листогибочная ИВ-1330	4 326,00	216,30
7	1543	Ножницы гильотинные Н-475	2 268,00	113,40
8	4798	Ножницы кривошипные листовые с наклонным ножом НП3121А	18 816,00	940,80
9	4797	Пресс листогибочный гидравлический с чпу ип143	63 840,00	3192,00
10	738	Станок вертикально-сверлильный 2С132	3 780,00	189,00
11	3527	Станок вертикально-сверлильный МН-25-Н	3 864,00	193,20
12	2494	Станок вертикально-сверлильный 2н135	1 638,00	81,90
13	1988	Станок вертикально-сверлильный 2Н135	1 638,00	81,90
14	2899	Станок вертикально-сверлильный 2С132	3 780,00	189,00
15	2008а	Станок вертикально-фрезерный 6М13гн-1	2 478,00	123,90
16	4760	Станок для плазменной резки металла HY S	26 838,00	1341,90
17	2279	Станок координат. расточной 2Д 450-Ф2	4 158,00	207,90
18	3232	Станок радиально-сверлильный 2532Л	2 310,00	115,50
19	523	Станок токарно-винторезный SAMAT 400S/S.1.196	8 022,00	401,10
20	324	Станок токарно-револьверный 1Е365БП	3 444,00	172,20
21	3143	Станок токарно-винторезный 1В62Г	2 268,00	113,40
22	3508	Станок токарно-винторезный АР-77	2 268,00	113,40
23	4712	Станок токарно-винторезный ГС 526	14 616,00	730,80
24	1102	Станок плоскошлифовальный 3Д732	4 956,00	247,80
25	1589	Вальцы 008.Н75.00.000	5 502,00	275,10
26	1323	Станок фуговочный	882,00	44,10
27	414	Станок универсальный по дереву	672,00	33,60
28	444	Бункер суточного расхода	420,00	21,00
29	1757	Вентилятор ВЦ 4-75	126,00	6,30
30	201	Вентилятор осевой	168,00	8,40
31	511	Вентилятор осевой В-06-300-8Б	168,00	8,40
32	496	Вентилятор осевой ВО-06-300-6.3с	84,00	4,20
33	498	Вентилятор осевой ВО-06-300-8Б	168,00	8,40
34	501	Железоотделитель шкивной	2 688,00	134,40
35	2336	Индукционная тигельная плавильная электропечь	14 868,00	743,40
36	2335	Индукционная тигельная плавильная электропечь	14 868,00	743,40
37	1879	Камерная низкотемпературная электропечь	2 394,00	119,70
38	3571	Пылесос В19-101	546,00	27,30
39	3572	Пылесос В19-101	546,00	27,30
40	264	Смеситель чашечный	3 822,00	191,10
41	2673	Станок обдирочно-шлифовальный 3К633	361,20	18,06
42	1110	Станок обдирочно-шлифовальный 3М636	386,40	19,32
43	2816	Станок точильно-шлифовальный 3К633	361,20	18,06
44	322	Транспортер вертикальной подачи оборотной смеси	2 436,00	121,80
45	2400	Установка компрессорная в комплекте с осушителем сжатого воздуха	7 434,00	371,70
46	2020	Установка для сверления бетона Esson D-350	1 620,00	81,00
47	1674	Весы электронные крановые ВК-А-10	960,00	48,00
48	1715	Сварочный полуавтомат Lincoln Electric Powertec 305С-4R	2 340,00	117,00
49	1784	Сварочный полуавтомат Lincoln Electric Powertec 305С-4R	2 340,00	117,00
50	2259	Станок токарно-револьверный 1Г340П	2 040,00	102,00
51		Щетка навесная	372,00	18,60
52	415	Циркуляционная пила Ц-5	588,00	29,40
53	2093	Навесное оборудование – передний отвал для снега НО-79-1	510,00	25,50
54	543	Мотопомпа МП 1600 24-02	1 980,00	99,00
55	520	Станок фрезерный	960,00	48,00
56	218	Станок рейсмусовый	1 320,00	66,00
57	4786	Полуприцеп бортовой МАЗ 975800-2010	2 400,00	120,00
58		Горелка БГЖ – 1.2	1 440,00	72,00
59		Сушилка «Нива-10»	41 280,00	2 064,00
60		Горелка БГ-2,3	4 140,00	207,00
61		Горелка БГГ-3,5	5 880,00	294,00
62		Агрегат для протравливания семян УПС-10	960,00	48,00
63		Окучник АК-1,6	1 380,00	69,00
64	1148	Станок точильно-шлифовальный 3Б634	522,00	26,10
65	1211	Станок поперечно-строгальный 7Б35	660,00	33,00
66	1428а	Станок горизонтально-фрезерный 6т80	2 100,00	105,00
67	1534	Выпрямитель сварочный ВДУ-303 УЗ	252,00	12,60
68	2057а	Станок фрезерный универсальный 6Н81	900,00	45,00
69	2433	Пресс гидравлический П-6326	2 700,00	135,00
70	854	Трансформатор сварочный ВДУ-506 УЗ	1 260,00	63,00
71	1315	Бетономешалка	108,00	5,40
72	2133	Дефектоскоп ультразвуковой CTS-9006	2 640,00	132,00
73	1203	Инфракрасный термометр	246,00	12,30
74	1807	Магнитный толщиметр	660,00	33,00
75	819	Машина разрывная Р-5	3 480,00	174,00
76	676	Обдирочно-шлифовальный станок 3Б633	378,00	18,90
77	1949	Пирометр Raytek	186,00	9,30
78	4667	Пирометр термоскопический	600,00	30,00
79	1639	Сварочный бензиновый генератор WAGT 220 DC HSB	1 140,00	57,00
80	1651	Сверлильная машина на эл. магнитном основании МС8	1 020,00	51,00
81	4385	Компрессор	960,00	48,00
82	4635	Полуавтомат POWERTEC -300S	1 320,00	66,00
83	4745	Полуавтомат POWERTEC -305C	1 920,00	96,00
84	4633	Полуавтомат POWERTEC -360S	1 260,00	63,00
85	4713	Сварочный полуавтомат POWERTEC-365SAIR	2 520,00	126,00
86	1107а	Станок обдирочно-шлифовальный	420,00	21,00
87	1634	Электротельфер	1 080,00	54,00
88	1764	Таль электрическая	600,00	30,00
89	1763	Таль электрическая	600,00	30,00
90	1762	Таль электрическая 10312	600,00	30,00
91	3164	Компрессор гаражный	588,00	29,40
92	3990	Емкость для подготовки воды	9 780,00	489,00
93	4789	Дровокол	216,00	10,80
94	2824	Станок токарный ФЗС32	9 420,00	471,00
95	1276	Вибролоток суточных бункеров	378,00	18,90
96	2337	Кокильный комплекс для производства отливок из чугуна	109 410,00	5 470,50
97	585	Машина формовочная	1 890,00	94,50
98	2333	Смеситель периодического действия	36 708,00	1 835,40
99	207	Поперечно-строгальный станок 7Д36	1 386,00	69,30
100	304	Станок вертикально-сверлильный 2А135	756,00	37,80
101	342	Станок вертикально-сверлильный 2С-132	924,00	46,20
102	385	Станок универсальный заточной 3Д642Е	924,00	46,20
103	423	Станок круглопильный Ц6-2	1 344,00	67,20
104	561	Пресс-ножницы (нест.)	1 638,00	81,90
105	822	Пресс кривошипный К2318А	1 218,00	60,90
106	999	Пресс кривошипный КД 2124Е	2 142,00	107,10
107	1138	Станок заточной универсальный 3В642	840,00	42,00
108	1201	Станок универсальный фрезерный 675П	1 260,00	63,00
109	1219	Ножницы листовые НД 3316Г	2 016,00	100,80
110	1238	Печь камерная СНО-7.6, 3.1/6-И1	882,00	44,10
111	1250	Электроталь Т10432 2 т	924,00	46,20
112	1296	Станок абразивно-отрезной	302,40	15,12
113	1368	Обдирочно-шлифовальный станок 3М636	630,00	31,50
114	1476а	Пресс гидравлический П-6326	2 016,00	100,80
115	1718	Пылесос В19-101	672,00	33,60
116	1719	Пылесос В19-101	672,00	33,60
117	4740	Бесшумная ротационная компрессорная установка CSC-40/8 в сборе с осушителем	10 332,00	516,60
118	1920	ПерфобиндерCobbind C 20	54,60	2,73
119	1972а	Станок горизонтально-фрезерный	924,00	46,20
120	2247	Станок радиально-сверлильный 2К 52-1	1 806,00	90,30
121	2546	Станок универсально-заточной 3Д642	1 554,00	77,70
122	2651	Пылеотсос ПА 218Б	420,00	21,00
123	2653	Пылеотсос ПА 218Б	420,00	21,00
124	2656	Пылеотсос ПА 218	390,60	19,53
125	3570	Пылеотсос В19-101	504,00	25,20
126	3573	Пылеотсос В19-101	504,00	25,20
127	3634	Печь термической закалки мелких партий деталей (нест.)	924,00	46,20
128	3813	Станок вертикально-сверлильный МН-25-Н	882,00	44,10
129	1134	Станок заточной 36922	268,80	13,44
130	4529	Полуавтомат сварочный ПДГ-508М	1 092,00	54,60
131	204	Электросети кабельные	12 054,00	602,70
132	4449	Виброножницы Н-274	2 160,00	108,00
133	3265	Ножницы кривошипные листовые НК3418	4 428,00	221,40
134	914	Станок вертикально-сверлильный 2Н125	874,80	43,74
135	3598	Электропечь камерная ЗНВ100.0,25	2 268,00	113,40
136	1226	Электропечь камерная ЗНВ100.0,25	2 268,00	113,40
137	1944	Пресс позолотный Vector WT-1-120	1 944,00	97,20
138	441	Камерная высокотемпературная электропечь ПВП-500/12,5	4 860,00	243,00
139	2135	Компрессор ременной Sumake	810,00	40,50
140	1792	Ванна для воронения с насосом охлаждения	378,00	18,90
141	1217	Анализатор на углерод АН-7529	4 320,00	216,00
142	922	Твердометр ТК-2М	2 484,00	124,20
143	-	Градирня ГМТ-100	9 396,00	469,80
144	-	Градирня ГМТ-100	9 396,00	469,80
145	-	Аспирационная система (вентилятор, фильтр)	15 120,00	756,00
146	-	Аспирационная система (вентилятор, фильтр)	12 120,00	756,00
147	1628	Окрасочный агрегат «Меркур» 030. 050	1 554,00	77,70
148	1730	Аппарат для воздушно-плазменной резки «Мультиплаз – 15000»	2 058,00	102,90
149	4613	Автопогрузчик	3 060,00	153,00
Оборудование, транспортное средство и иное имущество, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47				
150	1580	Мармит электрический кухонный сухого нагрева ПМЭС-70КМ	660,00	33,00
151	21500	Балканкар г/п 3 т	4 800,00	240,00
152	1579	Мармит электрический кухонный сухого нагрева ПМЭС-70КМ-600	840,00	42,00
153	971	Установка стоматологическая	5 400,00	270,00
154	1581	Прилавок-витрина холодильный высокотемпературный	1 080,00	54,00
155	2022	Стол декоративный	720,00	36,00
156	870	Бильярд	480,00	24,00
157	687	Мотор лодочный «Ветерок» 8-М	120,00	6,00
158	976	Мотор лодочный «Вихрь» 25Р	198,00	9,90
159	1731	Сверлильная машина на электромагнитном основании МС-4	780,00	39,00
160	б/н	Автомат для кваса	1 344,00	67,20
161	1869	Швейная машина JK-6658	924,00	46,20
162	760	Швейная машина «Орша» 1022 МПК	252,00	12,60
163	1850	Машина для разрезания ткани JK-T108	403,20	20,16
164	241	Оверлок ПШМ-51 28454x4,8	126,00	6,30
165	821	Твердомер ТБ 5004	2 604,00	130,20
166	1092	Автомобиль ГАЗ 31105 (рег. знак 0777 AI-2)	420,00	21,00

Капитальные строения в следующем составе:

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
167	**Автостоянка** (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автодорожного хозяйства), инв. номер 250/С-39504, общ. пл. 3 130 кв. м, по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, район ул. Ленинградская, 111. Составные части и принадлежности: площадка, эстакада	13 560,00	678,00
Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общ. пл. 0,3999 га для размещения автостоянки			
168	**Здание производственное, склад** (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер 250/С-29018, общая площадь 923,8 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101/29. **Обременение: аренда**	27 458,42	1 372,92
169	**Здание склада прирельсового** (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер 250/С-29019, общей площадью 1 058,1 кв. м, по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, д. 101. **Обременение: аренда**	58 535,40	2 926,77
Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общ. пл. 9,4942 га для использования под производственную базу. После проведения аукциона Продавец обязуется выделить земельный участок под капитальные строения 250/С-29018, 250/С-29019			

Оборудование, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101/16

№ лота	Инв. номер	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
170				
171	1025	Станок полировки микрошлифовки	237,60	11,88
172	474	Электротельфер Т10312	3 780,00	189,00
173	461	Кран мостовой 3 т	5 508,00	275,40
174	460	Кран мостовой однобалочный г/п 3 т. А-3	5 508,00	275,40

Капитальное строение по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101/16

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
175	**Здание ИВЦ и отдела сбыта** (здание административно-хозяйственное), инв. номер 250/С-28958 общей площадью 459,1 кв. м. **Составные части и принадлежности:** холодная пристройка	109 800,00	5 490,00

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общ. пл. 0,1397 га для содержания и обслуживания здания информационно-вычислительного центра и отдела сбыта

Капитальные строения, реализуемые одним лотом, по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Октябрьская, 47

№ лота	Наименование
176	**Благоустройство территории** (сооружение неустановленного назначения), инв. номер 250/С-341808, общей площадью 12 422,5 кв. м. Составные части и принадлежности: покрытие, ограждение, трое ворот
	Административный корпус (здание административно-хозяйственное), инв. номер 250/С-26473, общей площадью 1237 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка, подвал
	Здание инструментального цеха с механическим цехом, компрессорной, трансформаторной подстанцией и складом (здание многофункциональное), инв. номер 250/С-29705, общей площадью 1268,9 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройки (6 шт.)
	Здание административное со складом готовой продукции, с цехом для насадки топора (здание многофункциональное), инв. номер 250/С-29703, общей площадью 1289,4 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройки (2 шт.)
	Здание склада материального и РМУ со сборно-механическим цехом, гаражом и РЭУ (здание многофункциональное), инв. номер 250/С-29704, общей площадью 1892,2 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройки (3 шт.), навесы (5 шт.)
	Здание дробеметной очистки литья (здание специализированное для металлургического производства и металлообработки), инв. номер 250/С-37067, общей площадью 49 кв. м. Составные части и принадлежности: навес
	Здание кузнечного цеха с бытовыми помещениями, с участком по выпуску малого топора и насосной (здание многофункциональное), инв. номер 250/С-29709, общей площадью 2090,1 кв. м. Составные части и принадлежности: подвал, пристройки (2 шт.)
	Здание литейного цеха (здание специализированное для металлургического производства и металлообработки), инв. номер 250/С-29708, общей площадью 3324,3 кв. м. Составные части и принадлежности: подвал, пристройки (2 шт.), навесы (3 шт.)
	Здание склада готовой продукции (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), инв. номер 250/С-35946, общей площадью 1073,4 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка
	Здание проходной (здание административно-хозяйственное), инв. номер 250/С-29706, общей площадью 16,4 кв. м
	Здание механической мастерской (здание специализированное для металлургического производства и металлообработки), инв. номер 250/С-29707, общей площадью 107,3 кв. м

В состав лота входит следующее имущество: кабельные линии электропередачи, инв. номер 896, система регулирования тепловой энергии, инв. номер 1054, теплообменник пластинчатый (19 пластин), инв. номер 1542, трансформатор силовой, инв. номер 465, градирня 008Н 301.00.00.000, инв. номер 1827

Начальная цена с НДС 20 % – 1 661 903,40 бел. руб.
Шаг аукциона – 83 095,17 бел. руб.

Сведения о земельном участке: предоставлен на праве постоянного пользования общ. пл. 2,5780 га для содержания и обслуживания производственной базы

Обременение: аренда. Подробная информация у Продавца.
Условие аукциона: Покупатель предоставляет Продавцу срок 3 месяца с момента регистрации перехода прав собственности на капитальные строения для вывоза Продавцом имущества, расположенного в зданиях и на территории и не вошедшего в состав лотов

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00. Ответственное лицо: Байрашевский Алик Степанович, 80297117094

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by, www.cpo.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBBY2X; УНП 191224638; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: не более 10 (десяти) дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона **www.cpo.by**

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 %

Затраты и вознаграждение (от 1 % до 10 %) на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано: по лоту № 149 в газете «Звязда» от 22.07.2021, по лотам №№ 170–176 в газете «Звязда» от 21.08.2021, по иным лотам в газете «Звязда» от 01.09.2021

Дата, место и время проведения аукциона	**13.10.2021 г. в 13.00 по адресу: ОАО «Технолит Полоцк», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, 101, 2-й этаж, актовый зал**
Дата, место и время окончания приема документов	**08.10.2021 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценка»**
Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

КРУПСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит 27 октября 2021 года в 14.30 в зале заседаний, расположенном по адресу: Минская обл., г. Крупки, ул. Советская, д. 8, открытый аукцион на право заключения договора аренды земельного участка для строительства и обслуживания магазина в аг. Нача Хотюховского сельсовета Крупского района Минской области

Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Срок аренды, лет	Наличие инженерных сетей	Начальная цена (руб.)
Минская область, Крупский район, Хотюховский сельсовет, аг. Нача, 623085305601000253	0,0987	50	асфальтированный подъезд, электричество, водопровод	85,13

Участники аукциона должны представить следующие документы:

- заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адрес земельного участка;

- заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того представляются:

- гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

- индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

- представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток в размере 17 рублей перечисляется путем безналичных расчетов платежным поручением на счет районного бюджета № BY58AKBB36006180003060000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК AKBBBY2X, УНП 600537220, назначение платежа 04002.

Заявление на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Крупки, ул. Советская, 8/1, каб. 32 – с 8.30 до 17.30 по рабочим дням.

Последний день подачи заявлений: 22 октября 2021 г. до 14.30.

Аукцион состоится при наличии не менее двух участников.

Оплата победителем либо единственным участником несостоявшегося аукциона за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона необходимо произвести возмещение фактических расходов по организации и проведению аукциона и подготовке документации для его проведения.

Дополнительную информацию можно получить в отделе землеустройства райисполкома по адресу: г. Крупки, ул. Советская, 8/1.

Контактные телефоны: (8-01796) 27068, 27641.

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Чым апрацаваць цяпліцу восенню ад хвароб і шкоднікаў

Догляд цяпліцы восенню ўключае прыбіранне, мыццё канструкцыі, апрацоўку глебы. Работы варта пачаць у канцы верасня — пачатку кастрычніка і скончыць да наступлення ўстойлівых замаразкаў. Калі своечасова правесці ўсе работы, то да вясны пабудова будзе абаронена ад паразітаў, цвілі і грыбка. Акрамя таго, канструкцыя праслужыць даўжэй, ды і працаваць у чыстай і дагледжанай цяпліцы больш прыемна.

Крок 1. Прыбіранне

Глебу варта ачысціць ад раслінных рэштак. Нават невялікія фрагменты таматавага бацвіння ці каранёў могуць стаць крыніцамі інфекцыі, у прыватнасці фітафторы, таму паспрабуйце прыбраць усё, у тым ліку і мульчу. Таксама варта вызваліць памяшканне ад апор. Калі цяпліца плёначная, здыміце плёнку, памыйце, прасушыце і пакладзіце на захоўванне.

Крок 2. Перакопка глебы

Зямля ў цяпліцы восенню кішыць рознымі мікраарганізмамі Наша задача — пазбавіцца ад тых, якія могуць нанесці шкоду раслінам. Для гэтага праводзяць перакопку глебы, каб бактэрыі, пустазелле і лічынкі шкоднікаў загінулі пасля наступнай апрацоўкі прэпаратамі. Глыбіня перакопкі — на штык рыдлёўкі.

Акрамя мікрафлоры, у глебе назапашваюцца рэшткі інсектыцыдаў і ўгнаенняў, таму раз на 2-3 гады верхні пласт глебы (25—30 см) варта замяняць на свежы. Стары грунт можна закласці ў кампост, рассыпаць на агародных градках альбо вынесці за межы ўчастка.

Калі вы высаджвалі сідэраты, то не скошвайце іх, а толькі злёгку падрэжце. Да вясны яны перапрэюць і стануць добрым угнаеннем для глебы.

Крок 3. Мыццё цяпліцы і інвентару

У канцы дачнага сезона цяпліца звонку і ўнутры выглядае не вельмі прывабна. Бруд на сценах, апалае лісце на даху, мох і павуціна — ад усяго гэтага трэба пазбавіцца. Звонку канструкцыю можна прамыць звычайнай вадой. Унутры лепш зрабіць гэта вадой з даданнем гаспадарчага мыла (1 брусок на вядро вады). Гатовы раствор нанясіце на брудныя паверхні, вытрымайце 5—10 хвілін, а затым старанна змыйце. Такім жа чынам апрацуйце апоры і садовы інвентар.

У цяпліцах з полікарбанату трэба выкарыстоўваць толькі мяккія губкі або анучы з мікрофібры, каб не падрапаць паверхню.

Чым яшчэ можна памыць цяпліцу восенню? Выдатна справяцца з задачай сродак для мыцця посуду, марганцоўка і харчовая сода. Таксама можна выкарыстоўваць фармалін (250 г на 10 л вады) або раствор хлорыстай вапны (400 г на 10 л вады). А каб пазбавіцца ад моху і лішайнікаў на апорах, выкарыстоўвайце 5-працэнтны раствор меднага купарвасу.

Крок 4. Дэзынфекцыя і апрацоўка зямлі ад шкоднікаў

У якасці ўніверсальнага дэзынфектара можна выкарыстоўваць у цяпліцы восенню медны купарвас (100 г на 10 л вады). Таксама ён паслужыць выдатным угнаеннем. Але ўносіць яго трэба не часцей чым раз на 5 гадоў, бо рэчыва павышае кіслотнасць глебы. Грунт можна праліць гатовым растворам або апырскаць. Ачысціць цяпліцу ад усіх відаў хвароб і шкоднікаў дапаможа таксама серная шашка.

Калі на працягу сезона не было праявы захворванняў, то дастаткова аздаравіць глебу ў цяпліцы восенню. З гэтым справяцца фітаспарын, байкал ЭМ і іншыя падобныя прэпараты.

Для лепшага эфекту апрацоўку цяпліцы варта паўтарыць праз два тыдні пасля першай працэдуры альбо праз прамежак, пазначаны ў інструкцыі да прэпарату.

Каб шкоднікі не сяліліся ў шчылінах цяпліцы, апрацуйце канструкцыю хлорыстай вапнай (200—300 г на 10 л вады, настойваць тры гадзіны, перад выкарыстаннем зліць з асадка).

Падрыхтоўка цяпліцы пад памідоры

Высадзіце ў цяпліцы сідэраты — жыта або люцэрну. Яны прадэзынфіцыруюць грунт, насыцяць яго пажыўнымі рэчывамі і зробяць больш друзлым, урадлівым. Высаджаная на такой глебе расада хутчэй пусціцца ў рост!

Што яшчэ трэба рабіць у цяпліцы восенню, каб таматам там спадабалася вясной? Паколькі ў раслін даволі разгалінаваная каранёвая сістэма, ім патрэбны максімальна друзлы і водапранікальны грунт. Палепшыць гэтыя паказчыкі дапамога прасейванне глебы, а таксама ўнясенне перагною, кампосту і біягумусу. Кіслыя глебы таматам не даспадобы, таму, калі ёсць такая праблема, абавязкова правядзіце раскісленне, напрыклад, унясіце 300—500 г вапны на 1 кв. м.

Падрыхтоўка цяпліцы пад агуркі

Паколькі каранёвая сістэма ў агуркоў развіта слаба, раслінам патрэбна лёгкая і ўрадлівая глеба з нейтральнай або слабакіслай рэакцыяй, а таксама дастатковая колькасць арганікі і мінеральных рэчываў. Таму трэба загадзя падрыхтаваць градкі.

Выдаліце верхні пласт глебы, засыпце градкі чарназёмам і ўнясіце па вядры гною на 1 кв. м. Зверху змесціце зняты пласт глебы ў сумесі з кампостам або перагноем (1: 1). Узімку рэгулярна падсыпайце снег, каб градкі прамерзлі. Да вясны глеба будзе насычана пажыўнымі рэчывамі і вільгаццю.

Каб раскісліць глебу, унясіце па 200—300 г вапны або даламітавай мукі, альбо 300—350 г драўнянага попелу на 1 кв. м.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.08	18.51	11.43
Віцебск —	6.58	18.40	11.42
Магілёў —	6.58	18.41	11.43
Гомель —	6.54	18.38	11.44
Гродна —	7.23	19.06	11.43
Брэст —	7.23	19.07	11.44

Месяц

Апошняя квадра. Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. Людмілы, Віктара, Іосіфа, Рыгора.
К. Міхаліны, Міхала.

Фота Настассі ГРУК.

ЗАЎТРА

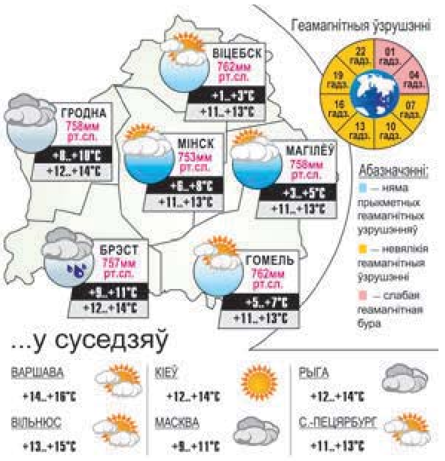

ДАТЫ ПАДЗЕІ ЛЮДЗІ

29 ВЕРАСНЯ

У краіне

1891 год — нарадзіўся (в. Басцэвічы, цяпер у Клічаўскім раёне) Аркадзь Антонавіч Смоліч, беларускі географ, картограф, першы прафесар геаграфіі ў Беларусі (1927). Адзін са стваральнікаў Беларускай акадэміі навук, суаўтар яе першага статута. Аўтар першага вучэбнага дапаможніка «Геаграфія Беларусі». Арганізаваў Цэнтральнае бюро краязнаўства і часопіс «Плуг». Абгрунтаваў навуковыя задачы геаграфіі па вывучэнні ландшафтаў з улікам іх генезісу, эвалюцыі, складу і прасторавага размяшчэння. Распрацаваў праграму эканоміка-геаграфічнага вывучэння раёнаў БССР, стварыў карту размяшчэння насельніцтва Беларусі і інш. У 1931 годзе рэпрэсіраваны. У 1938 годзе прыгавораны да вышэйшай меры пакарання. Рэабілітаваны ў 1957 годзе.

1931 год — нарадзілася Фаіна Міхайлаўна Кірылава, вучоны ў галіне матэматычнай тэорыі аптымальнага кіравання, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Рэспублікі Беларусь, заслужаны дзеяч асветы В'етнама. Лаўрэат прэміі Савета Міністраў СССР за распрацоўку і ўкараненне шматмэтавых праграмных сродкаў у інжынерных разліках. Аўтар больш чым 400 навуковых прац у галіне тэорыі аптымальнага кіравання.

1936 год — адкрыты Мінскі Палац піянераў і школьнікаў імя М. Ф. Гікалы. У гады Вялікай Айчыннай вайны будынак палаца быў цалкам разбураны. Адноўлены ў 1947—1950 гадах. У 1976 годзе Мінскі Палац піянераў і школьнікаў пераўтварыўся ў Рэспубліканскі Палац піянераў і школьнікаў БССР. Пазней ператвораны ў Нацыянальны цэнтр мастацкай творчасці дзяцей і моладзі.

У свеце

1547 год — нарадзіўся Мігель дэ Сервантэс Сааведра, іспанскі пісьменнік, аўтар аднаго з самых вядомых твораў сусветнай літаратуры — рамана «Дон Кіхот Ламанчскі».

1651 год — нейкі Генры Робінсан адкрыў у Лондане першае ў свеце шлюбнае агенцтва.

1829 год — у Лондане па загадзе тагачаснага міністра ўнутраных спраў Роберта Піля створана грамадзянская паліцыя, якую пасля назвалі Скотланд-Ярд.

1901 год — нарадзіўся Энрыка Фермі (1901—1954), італьянскі фізік, адзін са стваральнікаў ядзернай і нейтроннай фізікі, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па фізіцы 1938 года.

1984 год — сустрэча заходняй і ўсходняй брыгад будаўнікоў БАМа ў пасёлку Куанда; пракладзена апошняе, «залатое» звяно; абедзьве часткі дарогі злучаны ў адно цэлае.

Так гаварыў...

АЛЬФОНС ДАДЭ:
«Чалавецтва такое старое! Заўсёды даводзіцца ісці па чыіхсьці слядах».

УСМІХНЕМСЯ

Ведаеш людзей, якія са смажанай курыцы здымаюць скурку і выкідваюць яе? Вось такім псіхапатам я наогул не даваяраю!

— Ты станеш маёй жонкай?
— Так! Так! Так!!!
— Спрачаюся, што не!!!

19-гадовая дзяўчына з неразборлівымі сувязямі — гэта ў будучыні 40-гадовая жанчына з вялікімі сувязямі.

У прынцыпе я нармальна стаўлюся да паездак на работу. Але чакаць 8 гадзін, каб паехаць дадому, рэальна стамляе.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2361.
Нумар падпісаны ў 19.30 28 верасня 2021 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12